

Handläggare
Fredrik Nornvall
Kultur- och fritidsavdelningen

Diarienummer
2017KOFN/0110

Kultur- och fritidsnämnden

Analys av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner analysen av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar
2. Uppdraget om att genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt ”kulturscenen”, där även föreningslivets synpunkter beaktas, är slutfört med avseende på idrotts- och fritidsanläggningar.
3. Anläggningsplanen fram till 2030 ska uppdateras årligen och redovisas för kultur- och fritidsnämnden i lokalplanen.

Beslutsnivå

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden gav vid sitt sammanträde 2015-11-24 förvaltningen i uppdrag att ”genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt ”kulturscenen”, där även föreningslivets synpunkter beaktas. Tidsperspektivet är 2017 – 2030.” (KOFN 2015-11-24 § 8).

Förvaltningen har genomfört en analys av nuvarande anläggningsbestånd baserat på tillgänglig befolkningsprognos, gjort jämförelser med andra kommuner, inhämtat föreningslivets synpunkter vid möten och skriftligen, gjort bedömningar av behov och köer samt beaktat olika idrotters utveckling. Samtliga föreningar har beretts möjlighet att ge skriftliga synpunkter på det underlag som presenteras i ärendet.

Uppdraget redovisas med avseende på idrotts- och fritidsanläggningar. Den del som rör ”kulturscenen” kvarstår.

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden gav vid sitt sammanträde 2015-11-24 förvaltningen i uppdrag att ”genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt ”kulturscenen”, där även föreningslivets synpunkter beaktas. Tidsperspektivet är 2017 – 2030.” (KOFN 2015-11-24 § 8).

Ärendebeskrivning

Underlaget består av tre delar:

1. **Bilaga 1:** Rapporten ”Analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar 2017-2030” sammanfattar underlaget och processen samt redovisar de synpunkter som inkommit från föreningslivet.
2. **Bilaga 2:** ”Anläggningsplan 2017-2030” är ett planeringsunderlag med två-års intervall som ligger till grund för långsiktiga förslag och dialog.
3. **Bilaga 3:** Rapporten ”Tillgänglighet till idrottsanläggningar – Värmdö kommun” (Sweco) analyserar vilka anläggningar som behöver tillkomma under perioden 2017-2030 för att anläggningsbeståndet ska stå i paritet med tillgängligheten vid basåret 2016.

Bedömning

Underlaget som har utarbetats inom ramen för uppdraget får sitt mest konkreta uttryck i planeringsunderlaget Anläggningsplan 2017-2030. Det har främst sin relevans i att det tjänar som:

- Stöd vid långsiktig planering där behovet av idrottsanläggningar är en naturlig del av utvecklingen av Värmdö. Exempelvis kan det användas som stöd i planprocessen.
- Stöd vid dialog mellan kommunen och föreningslivet. Anläggningsplanen anger en övergripande inriktning för behovet av anläggningar för idrott fram till 2030.

Motsvarande planeringsunderlag har hittills saknats inom Värmdö kommun.

Anläggningsplanen innebär i sig inga utfästelser om nybyggnation av anläggningar utan är ett stöd för planering. För att innehållet i Anläggningsplanen på sikt ska realiseras krävs investeringsbeslut av kommunfullmäktige i varje enskild ärende.

Anläggningsplanen kräver kontinuerlig uppdatering utifrån förändringar i förutsättningar och omvärlden för att bibehålla sin relevans. Förvaltningen avser att inom ramen för lokalplanen för kultur- och fritidsnämnden årligen tillhandahålla ett uppdaterat planeringsunderlag.

Ekonomiska konsekvenser

Analysen av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar har inga direkta ekonomiska konsekvenser. Tillskapandet av nya idrottsanläggningar innebär vanligen investering av omfattande karaktär samt utrymme för ökade driftkostnader.

Konsekvenser för miljön

Analysen av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar har inga direkta konsekvenser för miljön. Idrottsanläggningar har negativa konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Analysen av det långsiktiga behovet av idrottsanläggningar har en indirekt positiv konsekvens för medborgarna då analysen utgör ett underlag för planering som förväntas vara till gagna för medborgarnas möjlighet till fritid och idrott.

Konsekvenser för barn

Barn och unga är de främsta brukarna av idrottsanläggningar i Värmdö kommun.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Bilaga 1: Analys av det långsiktiga behovet av fritids- och idrottsanläggningar 2017-2030.	Bilaggs
2	Bilaga 2: Anläggningsplan 2017-2030 –	Bilaggs
3	planeringsunderlag Bilaga 3: Tillgänglighet till idrottsanläggningar i Värmdö kommun (Sweco, 2016)	Bilaggs

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektorn

Fredrik Nornvall
Kultur- och fritidschef

Bilaga 1

Analys av det långsiktiga behovet av idrotts-
och fritidsanläggningar 2017-2030

BILAGA 1

Innehåll

Bilaga 1	1
BILAGA 1	2
Sammanfattning	5
Bakgrund	6
Swecos analys – en översikt	7
Referenser från andra kommuner	9
Föreningsdialog	10
Sporternas storlek på Värmdö	16
Ung livsstil Värmdö	18
Summering och diskussion.....	20
Anläggningsplan.....	24

Sammanfattning

Befolkningsökningen på Värmdö är betydande de närmsta åren, framför allt i de centrala delarna. Gustavsbergs unga befolkning (7-20 år) beräknas öka med ca 25 % till 2030 vilket ställer krav på att antalet anläggningar ökar.

Föreningarna på Värmdö mår generellt bra och ökar sina medlemmar. Många har kö idag pga. brist på halltider vilket gör att kommunen redan idag har brist på anläggningar för vissa grupper. Framst gäller det gymnastik, issporter och simning. Fotbollen och innebandyn har många medlemmar, men har valt att ha det trångt på planen istället för att ha kö.

Utifrån vad analysen visar ser förvaltningen behov av följande anläggningar

- Tre nya sporthallar varav en publikhall, en träningshall och en med inriktning mot gymnastik
- En ny 11-manna konstgräsplan samt ett antal 5- och 7-mannaplaner som även kan fungera som spontanytor
- Att det utreds var en vinterfotbollshall kan anläggas
- Att bandyn får bandyhall om den flyttas från Ekvallen
- Att träningsytan för ishockey och konståkning flyttas inomhus om den flyttas från Ekvallen
- Att allmänhetens åkning får egen isyta om isverksamheter flyttar
- Att Värmdö ridskola får omklädningsrum
- Att racketsporter behöver större anläggning
- Att övriga önskemål utreds bättre innan beslut och prioritering

Behoven har sammanställs i en anläggningsplan som bör uppdateras årligen för att behålla sin aktualitet. Syftet med anläggningsplanen är att den blir en naturlig del i arbetet med kommunens strategiska lokalförsörjningsplan.

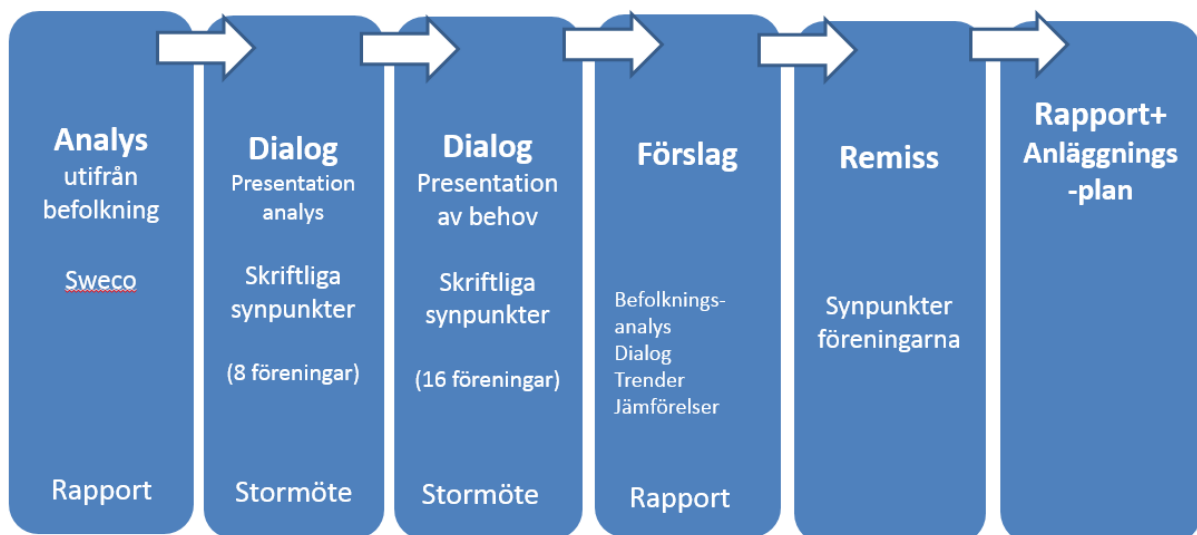
Bakgrund

Förvaltningen har av kultur- och fritidsnämnden fått i uppdrag att genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt ”kulturscenen”, där även föreningslivets synpunkter beaktas. Tidsperspektivet är 2017 – 2030 (KOFN 2015-11-24 § 8)

Syftet med den här rapporten är att sammanfatta de analyser och undersökningar som har gjorts för att visa på hur många nya idrotts- och fritidsanläggningar som kan behövas i kommunen de kommande åren, kulturscenen ingår inte i den här utredningen. Resultatet sammanfattas i en anläggningsplan (bilaga 2) som kommer att revideras årligen utifrån nyinkomna synpunkter, trender och utveckling samt ambitioner.

Anläggningsplanen behövs för att skapa en långsiktig samhällsplanering där behovet av idrottsanläggningar blir en naturlig del av utvecklingen av Värmdö. Planen syftar också till att säkerställa en god dialog med föreningslivet där deras behov beaktas och prioriteras.

Processen

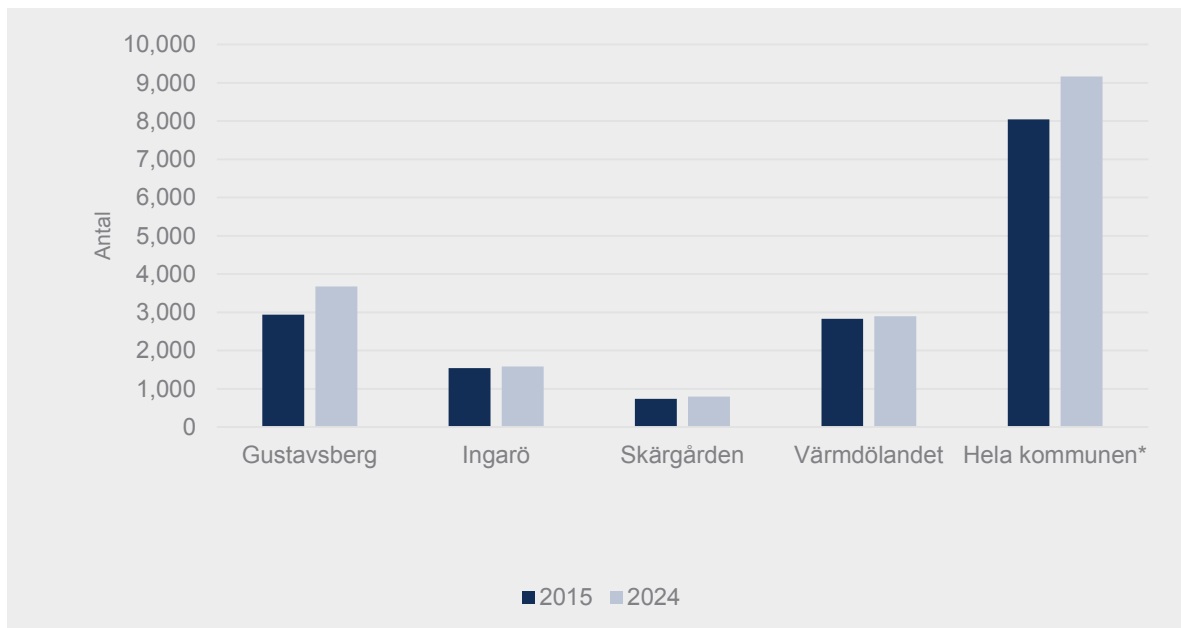

Under arbetet har föreningslivet varit en aktiv part i diskussionerna om anläggningarna och deras synpunkter ligger till grund för många av de rekommendationer som görs.

Swecos analys – en översikt

Ett första steg i analysen har varit att låta Sweco beräkna behovet av anläggningar utifrån kommunens befolkningsprognos, undersökningen är baseras på den prognos som kom i maj 2016. Prognosen finns nedbruten per område till 2024 men det finns även en prognos för hela kommunen fram till 2030. Vi har valt att endast titta på befolkningsökningen i åldern 7-20 år.

Syftet med utredningen var att beräkna hur många nya anläggningar som behövs per anläggningstyp och område för att ha samma tryck på dem som det är idag utifrån den förväntade befolkningsökningen. Utredningen tar ingen hänsyn till om antalet som finns idag räcker till för att täcka behoven.

Enligt prognosen till 2024 ökar befolkningen i åldrarna 7-20 från 8050 till 9170 (14 %). Nedbrutet per kommunal del ser det ut så här 2024:

- Gustavsberg: +25%
- Skärgården +8%
- Ingarö +3%
- Värmdölandet +2 %

Enligt prognosen 2030 ökar de unga med 25 % i kommunen totalt.

Statistiken beräknas på 7-20 år, men i undersökningen framgår även 7-14-åringarna då det är i den åldern som barn och unga är som mest aktiva.

Anläggningarna

Sweco har räknat ut hur många nya anläggningar som behövs baserat på ökningen av barn och unga. Sweco har också brutit ner antalet barn som går per anläggning vilket är ett bra mått om man ska jämföra mot riksförbundens riktlinjer och andra kommuner, det viktigaste i rapporten är hur många nya anläggningar som rekommenderas. Antalet ungdomar per anläggning avser dagsläget och förutsatt att man bygger enligt deras rekommendationer kommer antalet barn per anläggning vara samma i framtiden som idag.

Fotboll, 11-manna

Idag: 8 st

Ungdomar per plan: 1 010st (630st 7-14år, 380st 15-20år)

Behövs 1 ny till 2024, placeras med fördel i Gustavsberg eller i Mörtnäs.

Behövs 2 nya till 2030

Sporthallar

Idag: 7 st (varav 6 st fullstora)

Ungdomar per hall: 1 150st (720st 7-14år, 430st 15-20år)

Behövs 1 ny till 2024, placeras med fördel i Gustavsberg

Behövs 2 nya till 2030

Gymnastik

Idag: 1 hall

Ungdomar per hall: 8 040 st (5040st 7-14, 3000st 15-20st)

Behövs 0,1 till 2024

Behövs 0,3 till 2030

Ridskolor

Idag: 6 ridskolor

Ungdomar per ridskola: 1 340 st (840st 7-14år, 500st 15-20 år)

Behövs 1 ny till 2024, bör placeras i Gustavsberg.

Behövs 1,5 till 2030

Isytor

Idag 3 st

Ungdomar per isyta under huvudsäsong: 2 680 st (1680st 7-14 år, 1000 15-20 år)

Ungdomar per isyta för och eftersäsong: 8 040st (5040 7-14år, 3000 15-20år)

Behövs 0,4 till 2024

Behövs 1 ny till 2030

Simhall

Idag: 1 hall

Ungdomar per hall: 8 040st (5040 7-14år, 3000 15-20år)

Behövs 0,1 ny till 2024

Behövs 0,3 till 2030

Racketsport

Idag: 1 hall

Ungdomar per hall: 8 040st (5040 7-14år, 3000 15-20år)

Behövs 0,1

Behövs 0,3 nya till 2030

Referenser från andra kommuner

Nacka kommun har genomfört en undersökning, där även kommunerna Gävle, Göteborg, Huddinge, Jönköping, Sollentuna och Umeå är med.

Undersökningen utgår ifrån unga 0-18 år varför siffrorna inte är direkt jämförbara med Swecos beräkningar, däremot är de jämförbara mot varandra. Tabellen visar unga per anläggning för respektive kommun.

Kommun	Simhall	Sporthall	Fotboll
Värmdö	10 856	1 357	1 357
Nacka	13 096	2 015	2 910
Huddinge	13 942	3 485	2 145
Sollentuna	18 633	2 329	1 553
Jönköping	14 223	1 497	569
Göteborg	10 574	1 578	1 047
Umeå	4 551	948	367
Gävle	7 148	1 787	613

Jämför man med dessa kommuner ligger Värmdö kommun i ett medelskikt. I ett regionalt perspektiv, dvs. kommuner inom Stockholms län, är anläggningstillgången jämförelsevis god. Isytor har inte ingått i jämförelsen.

Föreningsdialog

Vid två tillfällen under processen har samtliga idrottsföreningar i Värmdö kommun bjudits in för att ta del Swecos beräkningar och getts möjlighet att lämna in sina synpunkter. Rapporten utgår ifrån att allt är bra idag varför föreningarna har fått svara på hur de ser på dagens situation och framtida behov.

Frågor:

1. Rapporten utgår ifrån att allt är perfekt idag, hur är er bild av lokalbehovet?
 - Har ni kö idag?
 - I så fall, vilken ålder och vilken sektion?
2. Varifrån kommer barnen, från er kommundel eller annan kommundel?
3. Hur ser ni på er förenings framtida anläggningsbehov?
4. Finns det önskemål om anläggningar som saknas helt idag?
5. Önskemål om placering av nya anläggningar samt motivering
6. Ridning: hur ser kapaciteten ut och vad krävs för att växa?
7. Andra förenings- eller idrottsspecifika önskemål

Presentation per förening i korthet

Föreningarna har inkommit med skriftliga svar till kommunen vilka presenteras kortfattat nedan. Svaren är nedbrutet per sektion för att enklare koppla till analysen, samma förening kan därför förekomma på fler ställen. Föreningarnas åsikter presenteras utan att besvaras eller kommenteras av förvaltningen.

Fotbollsföreningarna

Gustavsbergs IF Fotboll

- Trångt, men ingen kö i dagsläget
- Flest spelare i mellanskiktet – 7 manna fotboll
- Glada över Ösby 11-manna konstgräs, hoppas på omklädningsrum också
- Ytterligare en konstgräsplan i Gustavsberg, dialog pågår
- Naturgräset på Farstaborg håller inte kapacitetsmässigt
- Damlag ska startas

Värmdö IF

- Ingen kö
- Samtliga yngre lag får träna på ¼ yta
- Önskar nytt konstgräs på övre planen (byggd 2006) samt att dräneringen ses över
- Önskar även nytt konstgräs på nedre planen (byggd 2009) pga. dålig kvalitet
- Fler attraktiva träningstider
- Skyddsnet mellan nedre planen och friidrottsytorna för att frigöra mer träningstid på fotbollsplanen
- Önskar en till konstgräsplan, där grusplanen ligger
- Önskar att denna konstgräsplan täcks över vintertid för vinterträning
- Önskar en typ ”Kulan anläggning” i anslutning för spontanidrott där det idag ligger en tennisplan

Ingarö IF

- Ingen kö, man får färre och sämre tider än önskat
- Önskar belysning till gräsplanen för att få mer träningstid (ägs av Gestio)
- Önskar konstgräs till "kaninburen" för att frigöra mer tid till friidrotten
- Nytt gräs på konstgräsplanen (ägs av Gestio)
- Bättre belysning till konstgräsplanen

Mörtnäs IF

- Ingen kö, men föreningen växer
- Glada för konstgräsplan
- Behöver ytor för idrott/lek/social närvaro

Djurö Vindö IF

- Inga synpunkter

Friidrotten

Värmdö IF

- Friidrotten får för lite tid då de måste stänga av fotbollsplanen pga. säkerhetsrisk att köra båda verksamheterna samtidigt.
- Önskar ett skyddsnät längs med långsidorna på nedre planen, då kan friidrotten få fler timmar utan att fotbollen berörs.

Ingarö IF

- Löparbanor och längdgröpar i stort renoveringsbehov (ägs av Gestio)

Sporthall exkl. gymnastik

Värmdö IF

- Känner sig ganska tillfreds med sporthallar och gymnastiksalar för sina inomhusidrotter, innebandy och handboll.
- Önskar prioriterade tider till friidrott inomhus, anser att fördelningsreglerna är fel

Djurö Vindö IF

- Önskar gymmöjlighet, i övrigt inga kommentarer

Ingarö IF

- Har väntelista till pingisen
- Önskar lokal för pingis, nu tar den halltid från innebandyn, förslagsvis Fågelviks gymnastiksal vilket kräver förråd för pingisborden
- Har önskemål om att starta upp ett motionslag för föräldrar/vuxna men har inga tider
- Alla får vara med på innebandy, men tiderna är inte alltid de bästa
- Skulle vilja ha mer halltid, utan att åka för långt. Upplever att de skulle kunna fylla en till hall utan problem vardagkvällar.

Gustavsbergs IF Handboll

- De önskar fler hallar för att få fler träningstider
- Vill kunna ta emot pojkar, men kan inte pga. kapacitetsbrist. Till en viss nivå kan de spela i samma lag, men sedan måste de gå till en annan förening
- Skulle vilja ha öppna träningar, men kan inte pga. tidsbrist
- Önskar sporthall med fler läktare
- Önskar gymlokal för fysträning samt andra uppvärmningsmöjligheter under mörka delen av året

Gymnastik

GK Värmdö

- Vuxit med 400 % senaste 5 åren, har över 900 barn i kö
- Är ofta 80-100 barn samtidigt i hallen
- De önskar 2 st sporthallar för att tillgodose sitt behov idag.
- Önskar hall som inte delas med skola, för att redskapen ska kunna ligga kvar framme.
- Ny hall behöver ligga nära kommunikationer
- Lokal för att träna fristående (akut behov)

Värmdö Skärgårdsgymnaster

- Har lång kö
- Upplever att tiderna inte räcker till, barnen behöver mer träning med många repetitioner för att en övning ska bedömas som färdig och säker
- Önskar hall som är utformad för gymnastik, med ex. fast track och lösgrop för att öva volter
- Behöver yta för fristående (14 *18 meter)
- Sporthall med läktare
- Ny sporthall bör ligga centralt, Gustavsberg eller Hemmesta för bra kommunikationer

Isföreningarna

Värmdö allmänna skridskoklubb

- 30 barn i kö, utan marknadsföring. Hade kunnat växa 20 % om fler istider.
- Önskar längre säsong och mer träningstid
- Vill ha klubbrum och förråd samt fler omklädningsrum
- Behöver no-fall utrustning
- Väggar på uterinken för trygghet för tjejerna, ungdomar hänger och tittar och fotar
- Ny hall måste ligga nära busshållplats, för både ledare och barns skull
- Skulle redan nu kunna fylla ytterligare en träningsyta tillsammans med VHC och GIF Bandy, hoppas på ytterligare en isyta om en ny isanläggning byggs.

Värmdö Hockey Club

- Ingen kö, de tar trängsel på isen istället
- Har många barn och det ökar genom satsning på tjejhockey
- Har högre medlemsavgifter pga. att de köper tid i andra hallar
- Refererar till Hockeyförbundet som rekommenderar 90 timmar istid per vecka för en

förening med VHC storlek. Det innebär två ishallar endast till dem, i dag delar de en hall och en uterink med konståkningshallen.

- Önskar fler omklädningsrum samt gemensamhetsytor och gym

Gustavsbergs bandy

- Ingen kö, ökar antalet spelare hela tiden
- Delar tid med allmänhetens åkning vilket kommer bli svårt när de växer
- Väderberoende för att få igång isen till säsong
- Kostnad för lagen att åka till andra hallar
- Bandyplanen håller inte Allsvensk klass, på nyårsbandyn kommer 1000 besökare vilket inte anläggningen är gjord för
- Önskar driva café för att få in pengar
- Saknar klubbbrum och önskar fler förråd
- Önskar bandyhall, ser möjlighet att hyra ut tider till andra föreningar

Simföreningarna

Gustavsbergs simsällskap

- Har 100-tal i kö, majoriteten 6-10 år
- Önskar fler träningstider
- Önskar simhall med publikläktare, 50 meters hall, gärna vid Ingarökryssset
- Vill ha ett låsbart omklädningsrum med klädsåp för open water-träning vid Ösby träsk
- En vidareutveckling av motionsområdet runt Ösby träsk för trafiksäkrare löpsår vid Ösby träsk för open-water-träning

Djurö Vindö IF

- Önskar tillgång till simhall sedan Djurönäset har stängt, bedriver ingen aktiv träning idagsläget
- Har ca 65 barn/unga som inte kan simträna längre varav ca 10 är aktivt intresserade av att fortsätta i annan simhall.

Racketsport

Gustavsbergs tennisklubb

- Behöver fler banor för fortsatt utveckling, anser att Swecos beräkning på 0,1 hall är felaktig
- Har ca 1 400 medlemmar vilket gör det till 8'e största klubben i Sverige
- Lång kö, ca 300 varav 200 barn/unga. Tar ut köavgift så kön är en aktiv kö.
- Har idag 4 banor inne och 1 ute, önskar 6-8 banor inne och 3-4 banor ute för att möta dagens behov.
- Ser gärna att tennisen är en del av ett större idrottscenter för synergier/samarbete med andra sporter.

Ridning

Värmdö ridklubb (Evlinge)

- I dagsläget en beläggning på närmare 100%

- Finns möjlighet att utöka, speciellt med nybörjargrupper, men det kräver ett till ridhus. Har ansökt om medel för projektering av en sådan utbyggnad.
- Önskar få riktiga omklädningsrum med duschar

Ponnystall Sthlm (Lemshaga)

- Över 300 barn står i kö, många får aldrig plats
- Anläggningen är byggd för Ponnys, men har utökat med hästar
- Stort behov av utbyggnad för att kunna växa, både fler boxar och stort ridhus
- Önskar en tävlingsarena, gärna Ingarö/Lemshaga/Gustavsberg för tillgänglighetens skull

Gustavsbergs ryttarsällskap

- Kö på ca 10-20 personer
- Kö på ca 20 personer till uppställning
- För att ta emot fler elever behövs större lokaler och framför allt större parkering
- Större utebana behövs och ett motionsspår för hästarna
- Saknar större tävlingsanläggning med säker miljö som parkering
- Behöver mer mark kring anläggningen för att kunna ha fler hästar
- En fritidsledare som kan hjälpa barn med läxor och mellis vore önskvärt

Stall Siggesta

- Ingen kö, alla får plats har kapacitet att ta emot fler.
- Önskar hyresbidrag då hyran är hög
- Önskar isolering av ridhuset

Stall Skaft (Vindö)

- Har kö, både knattar och vuxna
- Behöver terrängbana, samlingslokal, tävlingsplats, läktare till utomhusbana, högtalaranläggning, fysträningslokal
- Önskar en gemensam tävlingsanläggning för alla klubbar
- För att växa krävs fler hästar och därmed mer personal

Övriga sporter

Värmdö Motorklubb

- Önskar uppföra ett klubbhus med servering, förädla motocrossbanan, utöka depåyta samt uppföra inhägnad mot länsvägen samt mellan bana och naturmark.
- Tanken är att området även ska vara tillgänglig för häst- och hundverksamhet utöver motorkross.

BK Fiskjusen (Bågskytte)

- Förra året tog klubben 12 SM medaljer varav 5 guld
- Behöver 12 m för juniorer och 18 m för seniorer, har idag 17.65 m inomhus.
- Full längd viktigt, men viktigast är att ha hallen varje dag i veckan
- Behöver utrymme att ha seniortävlingar, idag bokar de stora hallen. Måste då ha sina måltavlor (buttar) i närheten.

Karaten

- Kö 5-8 år, men den beror på ledarbrist. Tar in vid 9 år
- Nöjda idag med anläggning, inga önskemål

Saltsjö Judoklubb

- För närvaro tre landslagsmän i klubben och deltar i allt från nybörjartävlingar till VM och EM.
- Alla som söker får inte plats, men det finns ingen administrerad kö. Alla får söka vid terminsstart.
- Läget på lokalen i Lugnet är bra, men den är sliten och behöver byggas ut.
- Om den inte kan byggas ut önskar de ny lokal i centrala Gustavsberg eller vid Ingarökryset om det blir ett idrottscentrum

Havsörnen judo

- Ingen kö tack vare möjlighet att bedriva verksamhet i Djurö sporthall
- Verksamheten kommer att flytta helt från bygdegården till sporthallen under hösten
- Önskar en fast dojo för verksamheten.
- Önskar gym i Djurö sporthall

NV Skidor

- Ingen kö då de har svårt att garantera träning och tävling, det blir många transporter till konstsnöanläggningar i Stockholmsområdet
- Önskar kunna producera konstsnö lokalt för transport till snöfattiga områden
- På sikt önskas en komplett konstsnöanläggning
- Røjning och översyn av spåret i Ekedal, det växer långsamt igen högre upp.

Sporternas storlek på Värmdö

Enligt utredning 2012 ser antalet deltagartillfällen ut som följer nedan vilket visar på sporternas relativa storhet. Det saknas liknande underlag från andra kommuner, men det vi vet är att ridning och handboll är ovanligt stora på tjejsidan och att vi även har en stark gymnastikökning. Siffrorna är från 2011, men vi tror att de relativt varandra är ungefär lika stora som 2011, möjligtvis att gymnastiken har ökat något. Det ligger ett omfattande arbete bakom att ta fram nedanstående underlag varför vi inte har haft möjlighet att ta fram aktuella siffror från 2016. Underlaget får därför tas för vad det är, det är historiska fakta som visar vilka sporter som traditionellt är stora i Värmdö kommun.

Deltagartillfällen och idrotter 2011

Idrott	Tillfällen	Belopp
Fotboll	59335	583 616
Innebandy	42986	430 392
Ishockey	27809	261 368
Ridsport	26779	313 760
Gymnastik	22240	236 080
Handboll	15427	151 080
Tennis	14367	189 800
Bandy	7083	73 344
Simidrott	6267	76 696
Skolidrott	5000	49 816
Friidrott	4475	45 856
Karate	4232	43 000
Konståkning	3461	44 032
Golf	2760	30 456
Badminton	2664	31 392
Segling	1948	22 970
Basket	1837	21 704
Bågskytte	1448	15 016
Bordtennis	986	10 064
Casting	936	9 808
Akademisk idrott	909	11 152
Orientering	510	5 064
Skyttesport	432	5 592
Skidor	133	1 688
Issegling	12	192
Summa	254036	2 663 938

25 idrotter från kommunen erhöll 2011 statligt lokalt aktivitetsstöd motsvarande ett värde av drygt 2,6 miljoner kronor. Kommunen betalade under 2011 ut 2,0 miljoner kronor i form av aktivitetsstöd.

I likhet med landet i övrigt dominerar fotbollen som utgör drygt 23 % av samtliga deltagartillfällen.

Innebandy, ishockey och ridsport är stora idrotter såväl i kommunen som på riksplanet.

Tennis är en starkare idrott än ”normalt” medan kampsporten inte är så omfattande.

Deltagartillfällen fördelat efter idrott och kön

Idrott	Tillfällen flickor
Ridsport	25615
Gymnastik	19696
Fotboll	18436
Handboll	14366
Innebandy	12468
Tennis	4819
Simidrott	3487
Konståkning	3436
Friidrott	2524
Skolidrott	2219
Badminton	1186
Karate	834
Segling	724
Golf	504
Akademisk idrott	497
Bågskytte	438
Casting	355
Orientering	268
Ishockey	256
Basket	221
Bandy	107
Skidor	72
Skyttesport	48
Bordtennis	38
Issegling	4
Summa	112618

Idrott	Tillfällen pojkar
Fotboll	40899
Innebandy	30518
Ishockey	27553
Tennis	9548
Bandy	6976
Karate	3398
Skolidrott	2781
Simidrott	2780
Gymnastik	2544
Golf	2256
Friidrott	1951
Basket	1616
Badminton	1478
Segling	1224
Ridsport	1164
Handboll	1061
Bågskytte	1010
Bordtennis	948
Casting	581
Akademisk idrott	412
Skyttesport	384
Orientering	242
Skidor	61
Konståkning	25
Issegling	8
Summa	141418

Ung livsstil Värmdö

Studien genomförd på Värmdös ungdomar åk 7 och 9 under 2015. Ung livsstil genomförs i flera kommuner regelbundet och är en statistiskt säkerställd forskningsrapport.

Nedanstående frågor är ett urval från rapporten med relevans för den här undersökningen.

Vad tycker du att Värmdö kommun i första hand ska satsa på inom kultur-och fritidssektorn?

Rangordna 1-5. Nedan visas de som fått rangordning 1 i %

OMRÅDE	TOTALT	KILLAR	TJEJER
Idrott	55	63	47
Natur	23	26	21
Fritidsgårdar/mötesplatser	20	18	23
Kultur	16	11	21
Föreningsverksamhet -inte idrott t.ex. scoutkårer och kulturella föreningar	3	2	3

Vilka idrotts-och fritidsanläggningar tycker du Värmdö kommun ska satsa på

Ungdomarna har kunnat kryssa högst 4 alternativ

Gym (inne)	37
Badplatser (utomhus)	29
Fotbollsplaner	23
Simhallar	18
Sporthallar/gymnastiksal	17
Motionsspår	16
Utegyms	15
Klättrväggar	13
Ridanläggningar/stall	13
Fotbollshall	12
Skjutbanor	11
Yta för parkour	11
Skidspår	10
Ishallar	10
Friidrottsanläggningar	8
Rackethallar (för badminton, pingis, squash och tennis)	8
Lokaler för dans	7
Motorsportanläggningar	7
Golfbanor	6
Beachvolleybollplaner	5
Lokaler för kampsport	5
BMX-banor	5
Lokaler för aerobics/spinning/Friskis & Sveltis	4
Skateboardanläggningar	4
Näridrottsplatser i bostadsområdena, typ Munkmora och Vik	3
Yta för roller derby	1

Vilka idrotts- och fritidsanläggningar tycker du Värmdö kommun ska satsa på?

POJKAR	%	FLICKOR	%
Gym (Inomhus)	34	Gym (Inomhus)	40
Fotbollsplaner	29	Badplatser (Utomhus)	33
Badplatser (Utomhus)	25	Motionsspår	27
Sporthallar/gymnastiksalar	17	Ridanläggning	25
		Simhallar	22

Största Riksidrottsförbundet-idrotterna på Värmdö 2015

POJKAR	%	FLICKOR	%
Fotboll	22	Ridning	14
Innebandy	16	Fotboll	13
Golf	5	Handboll	7
Ishockey	5	Innebandy	5
Isbandy	4	Gymnastik	3
Tennis	3		

Summering och diskussion

Fotbollsplaner

Sweco föreslår 1 ny 11-manna konstgräsplan till 2024, placeras med fördel i Gustavsberg eller i Mörtlös och 2 nya planer till 2030.

Fotboll är en av de största sporterna på Värmdö. Förvaltningen bedömning är att det behövs två nya 11-manna konstgräsplaner, en vid Mörtlös (redan budgeterat) samt på Värmdövallens grusplan. Utöver dessa två planer utreds under 2017 om naturgräset på Farstaborg ska ersättas av konstgräs vilket inte ger en till plan, men högre utnyttjandegrad. Alternativet är att istället lägga avsatta budgetmedel till spontanidrottsytor. Konstgräsplanen som anläggs vid Ösby under 2017 är redan inräknad i statistiken över befintliga planer varför den inte räknas som ny.

För att avlasta planerna ser vi också gärna att flera mindre, 5- eller 7-manna planer byggs vilka kan användas upp till 11 års ålder, dvs. där barnkullarna är som störst. Dessa planer kan även användas till spontanidrott kvällar och helger.

På Ingarö/Brunn bör 5-mannaplanen vid skolan få konstgräs, vilket skulle frigöra mer tid för friidrotten också. När friidrotten tränar måste idag fotbollsplanen vara oanvänd för att inga bollar ska hamna på de friidrottande barnen.

Vid Munkmora spontanidrottsyta kommer det att anläggas en 5-manna plan och där finns även en s.k. kulan-anläggning med en 5-manna plan.

Nya Hemmesta centrum bör också innehålla en spontanidrottsyta motsvarande en 5-mannaplan.

I arkitektförslag för nya Gustavsbergs centrum finns ett förslag att det blir någon typ av 5 eller 7-manna plan i centrum vilket vi stödjer.

Tillsammans med den befintliga spontanidrottsytan som finns vid Vik skola samt den nya 7-manna konstgräsplan vid Djurö skola så skulle alla större orter på Värmdö ha tillgång till en spontanyta för fotboll om ovanstående genomförs.

Övriga frågor kopplat till fotboll

Fotbollstält

Både Värmdö IF och Ingarö IF önskar ett fotbollstält för vintersäsongen. Med fotbollstält avses en konstruktion som sätts på en befintlig konstgräsplan, jämfört med en inomhushall med fullstora fotbollsmått som är en ren inomhusanläggning.

Förvaltningen anser att idén med ett tält bör utredas närmare då inomhusidrotterna växer och fotbollen inte är garanterade inomhustider. Fotboll är en populär sport och vi har fått flera nya föreningar som bedriver seniorverksamhet. Vi håller i dagsläget endast en konstgräsplan garanterat vinteröppen, men det är kallt och inte lämpligt för yngre barn. Med ett tält skulle vi kunna garantera två konstgräsplaner varav en oavsett väder.

Ett fotbollstält kan antingen vara en fast lösning till lägre kostnad eller en temporär lösning som man sätter upp endast vintertid till en högre kostnad. Tar man en fast lösning riskerar

man att den planen inte används särskilt mycket sommartid varför vi förespråkar en temprär/uppblåsbar lösning trots högre kostnad. Tältet värms upp till spelbar temperatur. Vilken fotbollsplan man sätter upp den på bör bestämmas i dialog med fotbollsföreningarna.

Omklädningsrum Ösby

I samband med den nya 11-manna konstgräsplanen vid Ösby skola har frågan om omklädningsrum aktualiserats. De två omklädningsrum i sporthallen med entrédörrar utåt räcker i de fall spelarna önskar byta om innan/efter träning. Det finns behov av ett kallförråd där de fotbollsklubbar som tränar på Ösby kan förvara material.

Friidrotten, skyddsnet Värmdövallen

Värmdö IF önskar ett skyddsnet längs med långsidorna på nedre fotbollsplanen.

Vi ser hellre att föreningen får tillgång till en till konstgräsplan på Värmdövallen för att minska trycket på de planer som finns idag.

Sporthallar

Sweco har beräknat att kommunen behöver en ny hall till 2024 och två nya hallar till 2030.

Då en av befintliga sporthallarna, G2, inte är en fullstor hall. (Den är 37*17m istället för 40*20 m) anser vi att kommunen behöver två nya sporthallar. Värmdö ligger bra till vad gäller sporthallar per invånare, utmaningen är att ge barnen träningstider som inte är för sent på vardagarna. En av hallarna bör komma inom närmsta åren och ligga vid Gustavsberg och ha läktare som tar ca 500 publik. Lämplig plats är i området mellan Gustavsberg och Ingarö då det skulle ge närhet för många.

En sporthall bör ligga vid en grund- eller gymnasieskola för maximalt utnyttjande.

Sporthallar, gymnastik

Det finns en hall idag, Ösby sporthall Sweco räknar med att det behövs 0,3 till.

Gymnastik är en av de största flickidrotterna vi har i Värmdö kommun och de två största föreningarna har lång kö till sin verksamhet. Tillsammans har de ca 2200 medlemmar och över 1200 barn i kö trots att de är ca 50 – 100 gymnaster samtidigt i hallen. Båda föreningarna är idag i huvudsak i Ösby sporthall vilket är en fullstor sporthall med en utbyggd del med trampolin och hoppgröp.

Vi anser att vi bör ha en specialinredd gymnastikhall i kommunen där redskapen alltid kan stå framme och där det finns hoppgröpar, fasttrack, trampoliner etc. Detta kan också till viss del avlasta Ösby sporthall som går att använda till andra sporter också samt öka träningstiden då de kan börja tidigare på eftermiddagen samt inte behöver ta fram och ta bort redskap. En del av hallen bör också gå att använda till fristående gymnastik. Ytterligare en faktor som påverkar behovet av en hall är att en av de mest växande sporterna just nu är Parkour som behöver bedrivas i en anpassad miljö vintertid. Föreningarna önskar även läktare för att de ska kunna arrangera egna tävlingar.

Övriga önskemål Sporthallar

Gymlokaler i sporthallarna

Flera föreningar önskar gymmöjlighet i anslutning till sporthallarna. Vi anser inte att

kommunen bör konkurrera med de verksamheter som bedriver gymverksamhet mot en kostnad.

Pingislokal

Pingis/Bordtennis bedrivs idag i vitt skilda lokaler, Ingarö sporthall, Hemmesta Låg mellan samt spegelsalen i Tomtebo fritidsgård.

Det tar plats från sporter som är beroende av idrottsmiljöer varför en annan typ av lokal för bordtennis bör utredas. Det kan vara som ett separat utrymme i en ny sporthall, en del av en ny raketthall, eller en helt annan typ av lokal som inte ligger vid någon annan sportanläggning.

Ingarö IF önskar att Fågelviksskolans gymnastiksal utökas med nya förråd för pingisbord för att verksamheten ska flytta dit. Det är ett alternativ att utreda.

Bågskytte

Bågskytten håller vintertid till i en mindre sal i Gustavsbergs sporthall och saknar i dag en lokal med korrekt längd vilket både begränsar träningen, men också antalet medlemmar som kan träna samtidigt då lokalen är relativt liten.

Var en sådan lokal bör ligga och om den kan vara en del av en annan sportanläggning behöver utredas mer. Om bågskyttet flyttar ut från Gustavsbergs sporthall kan handbollen utnyttja denna lokal till uppvärmningsmöjligheter vilket har önskats.

Isytorna

Sweco beräknar att det behövs 0,4 isytor till 2024 och en ny till 2030.

Ekvallen är idag en mycket hårt belastad anläggning, särskilt för- och eftersäsong då samtliga sporter delar på en ishall, en även under huvudsäsongen är det tidvis mycket trångt, främst pga. att hockeyn är en mycket matchintensiv sport.

Det skulle behövas tre inomhusisar, vilket innebär en träningshall, en publikhall och en bandyhall om sporterna ska kunna fortsättas att utvecklas. Önskvärt är också en separat isyta som kan användas till allmänhetens åkning vilken bör ligga centralt, gärna i Gustavsberg. Utredning pågår om dessa tre isytor kan etableras i Ingarökryssset, någon annan alternativ plats finns inte utpekad i dagsläget. Föreningarna önskar att det avsetts plats för ytterligare en träningshall inom nya idrottsområdet så att det går att växa om behovet finns i framtiden.

Föreningarna önskar väggar på uterinken, klubbрум, fler förråd och fler omklädningsrum.

Utöver bandyplanen och uterinken spolas det isbanor på tre ställen i kommunen -5-mannaplanen på Ingarö, 11-mannaplanen på Värmdövallen samt på Djurö 7-manna plan. Dessa spolas dock bara i mån av kyla, den isyta som vi tänker oss i Gustavsbergs centrum för allmänhetens åkning bör ha en kylanläggning.

Simhall

Sweco anser att det behövs 0,3 simhallar på sikt.

Tittar man på andra kommuner ligger vi bra till i förhållande antal unga per simhall. Men

kommunen har tillgång till en hall mindre nu än fram till 2015 då Djurönäset tillät DVIF att bedriva simverksamhet i deras bassäng.

DVIF, Gustavsbergs simsällskap och Gustavsbergsbadet för en dialog hur de barn som inte längre kan simma på Djurönäset ska kunna fortsätta med sin verksamhet.

Gustavsbergsbadet har framfört önskemål om en träningsbassäng på 25 meter någonstans i kommunen för att underlätta för föreningslivet att utvecklas då de har svårt att avvara mer tider från allmänheten i sin anläggning.

Ridning

Sweco räknar med en ny till 2024 och 1,5 ny till 2030.

En separat utredning som tittar närmare på ridningens förutsättningar på Värmdö kommun behöver göras 2017/2018.

Den anläggning som är kommunal, Evinge ridstall, bör få ett ordentligt omklädningsrum med duschar utan att invänta en ev. utbyggnad med ett till ridhus i framtiden.

Racketsport

Sweco har beräknat 0,3 hallar till 2030.

Tennisen önskar fler banor redan idag. Det pågår också diskussioner om tennisen ska ligga kvar på befintlig plats i Gustavsbergs centrum eller flytta sin verksamhet till en annan plats i kommunen. Tennisen är då beredda att själva vara med och finansiera bygget hel eller delvis beroende på platsens förutsättningar och därmed byggkostnader.

Ur ett kommunperspektiv vore det bästa om man kunde skapa en gemensam rackethall för tennis, padle, bordtennis, badminton, squash m.m. Behovet för tennisen är enl. GTKs önskemål 6-8 banor inomhus jämfört med dagens 4 banor, övriga sporters behov är inte definierade.

Tennisklubben för diskussioner idag med markägare om möjlighet att anlägga utomhusbanor någonstans i kommunen, detta ses dock endast som ett komplement till inomhusbanorna.

Övriga sporter

Värmdö MotorKlubb

VMK önskar ett klubbhus, depå etc. för att utveckla sin verksamhet och har ställt ett önskemål om finansiering till KOF på 1,7 milj.

Vi har svårt att bedöma om det är rimligt. Det finns många motorintresserade ungdomar på Värmdö, därför är det en bra verksamhet. Men är den öppen för alla eller bara för de som har föräldrar som är intresserade? Mer dialog behövs.

Judo

Saltsjö judoklubb önskar en utbyggd eller ny judolokal i Gustavsberg. Den befintliga lokalen går inte att bygga ut, i så fall rör det sig om en ny lokal. Vi har inte underlag nog att bedöma behovet.

Havsörnen judoklubb önskar en fast dojo i Djurö/Stavsnäs. De har precis fått mattor i Djurö sporthall för att kunna utöka sin verksamhet varför vi inte ser behov av en dojo i dagsläget.

Skidor

NV skidklubb önskar i första hand konstsnö lokalt för transport vilket utreds tillsammans med NV skidklubb om det är praktiskt genomförbart.

De önskar också en riktigt Konstsnöanläggning på sikt. Vi anser att det här är en regional fråga och ser inget behov i dagsläget. Det är också en svår fråga ur markägarperspektiv då skidspåren till största del dras på mark som ägs av JM.

Anläggningsplan

Behoven har sammanställs i en anläggningsplan (bilaga 2). I anläggningsplanen framgår även andra, redan beslutade investeringar samt behov av underhåll av befintliga anläggningar för att ge en komplett bild av anläggningsbehovet.

Anläggningsplanen behöver uppdateras årligen för att vara aktuell. Planen ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens framtida behov av idrottsanläggningar som redovisas i den strategiska lokalplanen.

Tillgänglighet till idrottsanläggningar

VÄRMDÖ KOMMUN

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Inledning	6
2.1 Bakgrund och syfte	6
2.2 Metod och underlag	6
3. Tillgänglighet till idrottsanläggningar	8
3.1 Anläggningar i Värmdö kommun	8
3.2 Befolkningen i Värmdö kommun	8
3.3 Fotbollsplaner	11
3.4 Sporthallar	12
3.5 Ridskolor.....	14
3.6 Isytor.....	16
3.7 Simhallar.....	17
3.8 Rackethallar.....	18
4. Utblick 2030	20
5. Diskussion	21
6. Bilaga	22
6.1 Spontanidrottsytor.....	22

1. Sammanfattning

Syftet med detta uppdrag har varit att analysera tillgängligheten till idrottsanläggningar i Värmdö kommun, samt att titta på hur många nya anläggningar som kan behövas i kommunen de kommande åren. Tillgängligheten till de olika anläggningstyperna har beräknats utifrån antal invånare (barn och unga) per anläggning. För att beräkna det framtida behovet av anläggningar har befintliga befolkningsprognoser använts. Rapporten bör ses som ett underlag för att bedöma behovet av nya anläggningar samt att prioritera var man ska bygga olika anläggningar utifrån var de befintliga anläggningarna är placerade och var trycket på anläggningarna kan tänkas öka framöver.

Rapporten svarar dock inte på i vilken grad det är brist på anläggningar idag. För att göra sådana bedömningar krävs det information från idrottsföreningar, bokningssystem, uppgifter om besöksstryck med mera. I denna rapport har endast beräkningar gjorts som baseras på att man kompletterar med nya anläggningar för att antalet anläggningar per invånare ska vara detsamma år 2024 som idag. Dessa nya anläggningar löser alltså inte brist på idrottsanläggningar som kanske redan finns idag utan kommer enbart att kompensera för befolkningsökningen.

I Värmdö kommun finns det ett flertal olika idrottsanläggningar. De idrottsanläggningar som analyserats i den här rapporten är fotbollsplaner, sporthallar, ridskolor och isytor samt kommunens simhall och rackethall. Det finns även ett antal spontanidrottsytor, dessa har dock inte ingått i analysen. För fotbollsplaner, sporthallar och ridskolor har tillgängligheten analyserats för kommunen totalt, men även uppdelat på kommunens fyra distrikt, Gustavsberg, Ingarö, Värmdölandet och Skärgården. För övriga anläggningstyper har analysen endast gjorts för kommunen som helhet.

Totalt i kommunen finns det åtta fotbollsplaner (11-manna konst- och naturgräs). År 2015 gick det cirka 1000 barn och unga (7-20 år) per fotbollsplan i kommunen. För att antalet barn och unga per fotbollsplan ska vara detsamma år 2024 som 2015 skulle det behövas en ny fotbollsplan i kommunen. Sett till att antalet barn och unga per fotbollsplan är som högst i Gustavsberg och att antalet barn och unga förväntas öka kraftigt de kommande åren, skulle en ny fotbollsplan förslagsvis kunna placeras i Gustavsberg.

Det finns sju sporthallar samt en hall som endast är avsedd för gymnastik i kommunen. Specialhallen för gymnastik och två andra sporthallar ligger i Gustavsberg. I Värmdölandet finns det tre sporthallar. Ingarö och Skärgården har en sporthall vardera. Totalt i kommunen uppgick antalet barn och ungdomar per sporthall till cirka 1 150 år 2015. Om antalet sporthallar är detsamma år 2024 som idag kommer det antalet öka med 160 personer per sporthall. För att antalet barn och unga per sporthall ska vara detsamma år 2024 som år 2015 behövs det en ny sporthall i kommunen. Trycket på sporthallar är som högst i Ingarö och i Gustavsberg. Eftersom åldersgruppen 7-20 år förväntas växa mer i Gustavsberg än i Ingarö de kommande åren kan en ny sporthall tänkas placeras i Gustavsberg.

Det finns sex ridskolor i kommunen. Värmdölandet har tre medan övriga distrikt har en ridskola vardera. Antalet barn och unga per ridskola uppgick år 2015 till 1 340. Vill man bibehålla det trycket kommer det behövas 6,8 ridskolor i kommunen år 2024, alltså nästan en ny ridskola behöver tillkomma, givet att antalet barn och unga ökar med 14 procent som prognosticerat.

Totalt finns det tre isytor i kommunen som alla ligger i Gustavsberg. År 2015 uppgick antalet barn och unga per isyta till cirka 2 680 i kommunen som helhet. Antalet invånare i åldern 7-20 år förväntas öka med 14 procent fram till år 2024 vilket innebär att antalet barn och unga per isyta beräknas uppgå till nästan 3 060 år 2024, givet att det då fortfarande finns endast tre

isytor i kommunen. För att antalet barn och unga per isyta ska vara detsamma år 2024 som år 2015 behöver det tillkomma 0,4 isytor i kommunen.

Det finns en rackethall och en simhall i kommunen. Eftersom det endast finns en av varje av dessa är samtliga barn och unga i kommunen hänvisade till dessa, vilket innebär att antalet barn och unga per hall uppgick till nästan 8 050 år 2015. För att antalet barn och unga per racket- respektive simhall ska vara detsamma år 2024 som år 2015 behöver det tillkomma 0,1 hallar av vardera slag i kommunen.

I rapporten har det även gjorts en analys över behovet av anläggningar i kommunen på längre sikt, fram till år 2030. Antalet barn och unga i Värmdö kommun prognostiseras öka med cirka 25 procent fram till år 2030. För att antalet invånare per anläggning ska vara detsamma år 2030 som det var år 2015 behöver det till exempel tillkomma 2 nya fotbollsplaner, nästan 2 nya sporthallar och 1,5 nya ridskolor.

2. Inledning

2.1 Bakgrund och syfte

Värmdö kommun har vänt sig till Sweco för att analysera tillgängligheten till idrottsanläggningar i kommunen. Syftet med uppdraget är att kartlägga hur tillgången till olika anläggningar ser ut idag, dels i kommunen som helhet men även uppdelat på kommunens fyra distrikt (Gustavsberg, Ingarö, Värmdölandet och Skärgården). En viktig del av uppdraget är även att se över behovet av nya anläggningar på längre sikt, baserat på befintliga befolkningsprognoser.

2.2 Metod och underlag

För att genomföra analysen har Värmdö kommun tillhandahållit Sweco med koordinater för de idrottsanläggningar som finns i kommunen. Idrottsanläggningarna har sedan visualiserats på kartor för att visa var anläggningarna är placerade idag.

Sweco har i ett annat uppdrag tagit fram en befolkningsprognos för Värmdö kommun på låg geografisk nivå (NYKO-områden) för åren 2016-2025 och med en utblick till år 2050. Från denna har hämtats statistik över befolkningen per 31 december 2015 samt prognos för år 2024 samt år 2030. Värmdös befolkningsprognos består av ett högalternativ och ett lågalternativ. I analyserna i denna rapport har Värmdö kommun valt att använda högalternativet för Gustavsberg och lågalternativet för övriga distrikt (Ingarö, Skärgården och Värmdölandet). Dessa prognoser har sedan slagits samman till en total för hela kommunen. I befolkningsprognosen ingår även en prognos över antal "kommunmottagna" (utländska medborgare som väntas få uppehållstillstånd som flyktingar skyddsbehövande, efter synnerligen ömmande omständigheter eller som anhöriga)¹. I befolkningsprognosen har dessa personer inte fördelats per område i kommunen, vilket innebär att dessa endast ingår i siffrorna för hela kommunen och inte i de fyra distrikten i analyserna i denna rapport.

Befolkningsstatistiken har använts för att analysera hur tillgängligheten till idrottsanläggningar såg ut åt 2015, vilket mäts genom att beräkna antalet invånare per anläggning i Värmdö. Analyserna har gjorts dels för kommunen i sin helhet, men för fotbollsplaner, sporthallar och ridskolor har analyserna även gjorts för kommunens fyra distrikt: Gustavsberg, Värmdölandet, Ingarö och Skärgården.

Befolkningsprognoserna har använts för att beräkna det framtida behovet av idrottsanläggningar baserat på förväntade befolkningsökningar. Beräkningarna syftar till att kunna svara på hur många nya anläggningar som behövs i kommunen framöver, givet att tillgängligheten ska vara den samma som år 2015. År 2024 har använts i analysen för att beräkna det framtida behovet av anläggningar. I slutet av rapporten görs också en kort utblick till år 2030 och hur behovet förväntas se ut då.

Beräkningarna har gjorts på åldersgruppen 7-20 år eftersom det främst är barn och ungas behov som kommunen ska tillgodose vad gäller tillgänglighet till idrott. I analysen som visar hur tillgången till olika anläggningstyper såg ut år 2015 har åldersgruppen 7-20 år delats upp i 7-14 respektive 15-20 år. Den yngre åldersgruppen utnyttjar anläggningarna i högre grad än den äldre åldersgruppen, varför Värmdö kommun önskar se hur tillgängligheten ser ut fördelat på respektive grupp. När det framtida behovet av anläggningar beräknas i rapporten baseras det dock på hela åldersgruppen 7-20 år.

¹ Se rapporten "Befolkningsprognos 2016-2025 Värmdö kommun – Med en utblick fram till år 2050", Sweco Society, maj 2016

I dialog med Värmdö kommun har en avgränsning gjorts kring vilka anläggningar som ska analyseras i rapporten och hur dessa ska definieras. De anläggningstyper som ingår i rapporten är följande:

- Fotbollsplaner (naturgräs och konstgräs, 11-manna)
- Sporthallar
- Ridskolor
- Isytor (ishall, bandybana, uterink)
- Simhall
- Specialhall för gymnastik
- Rackethall

En avgränsning som gjorts i samråd med Värmdö kommun är att spontanidrottsytor endast redovisas på karta i bilaga (se bilaga 1) och inte analyseras vad gäller tillgänglighet och framtida behov.

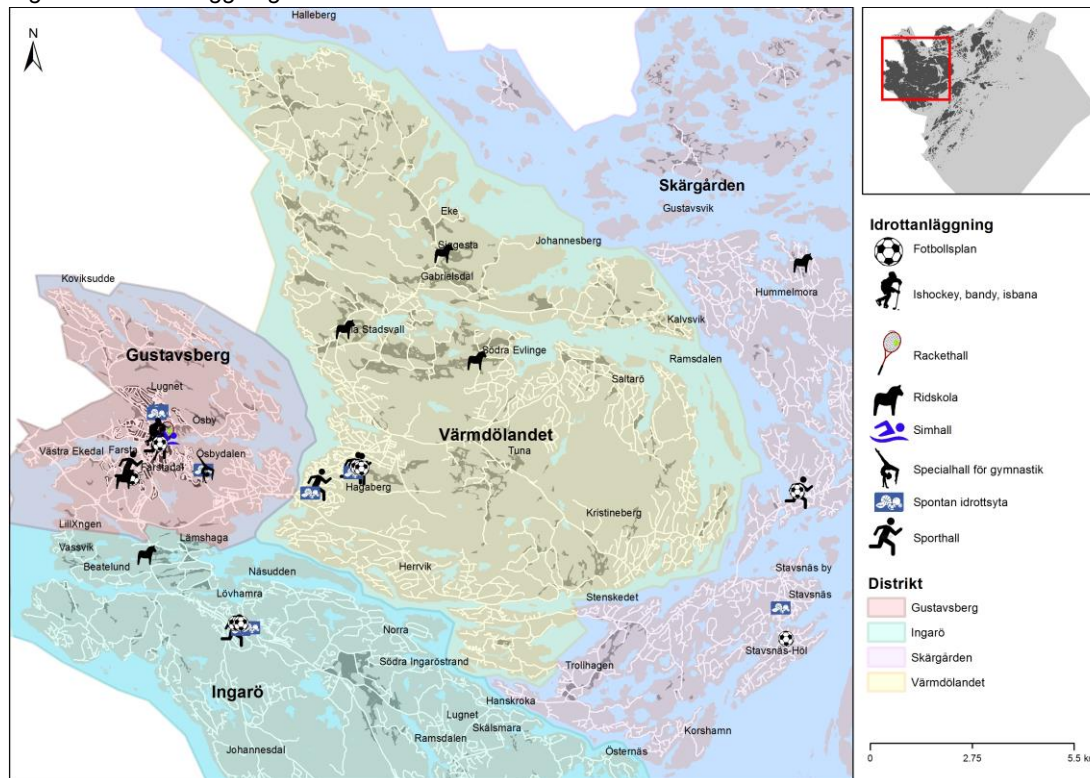
3. Tillgänglighet till idrottsanläggningar

Analysen nedan inleds med en beskrivning av anläggningarna i Värmdö kommun. Efter det redovisas befolkningsstatistiken för år 2015 och prognosen för år 2024. Sedan följer ett avsnitt per anläggningstyp där tillgängligheten till anläggningarna analyseras.

3.1 Anläggningar i Värmdö kommun

I figur 1 visas Värmdö kommuns idrottsanläggningar. Anläggningarna kategoriseras som fotbollsplaner (konstgräs och naturgräs), sporthallar, simhallar, isytor, ridskolor och rackethallar. Totalt finns åtta fotbollsplaner, åtta sporthallar, sex ridskolor, tre isytor, en simhall och en rackethall.

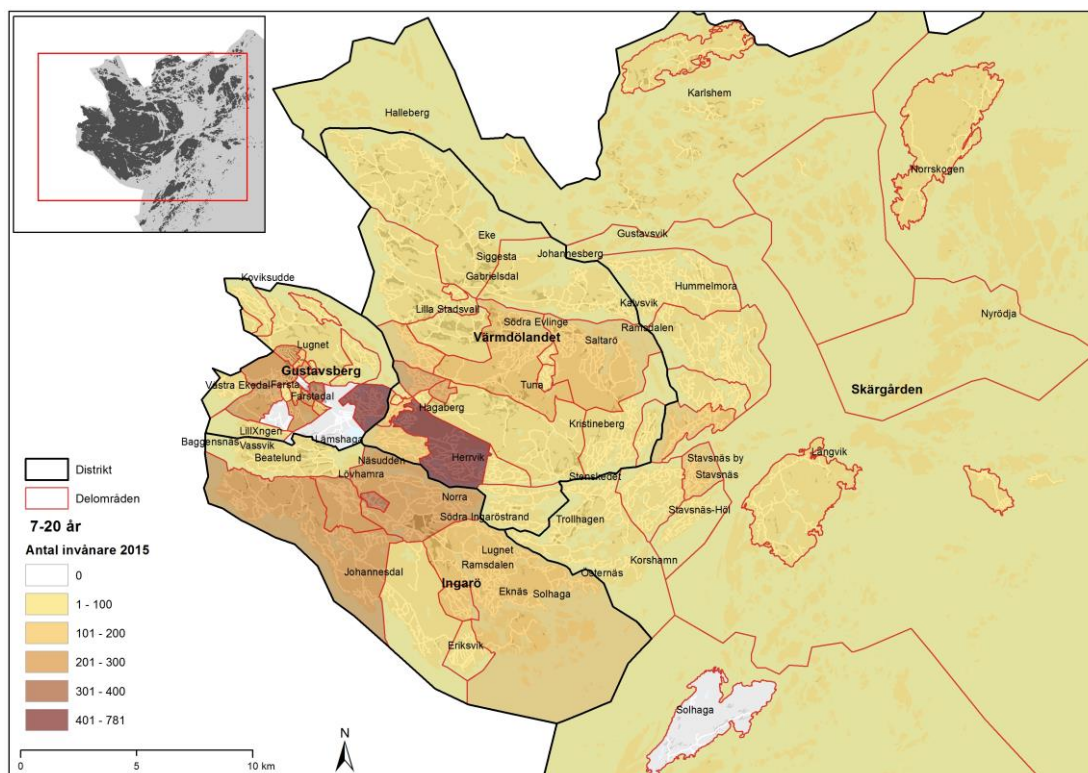
Figur 1. Idrottsanläggningar i Värmdö kommun

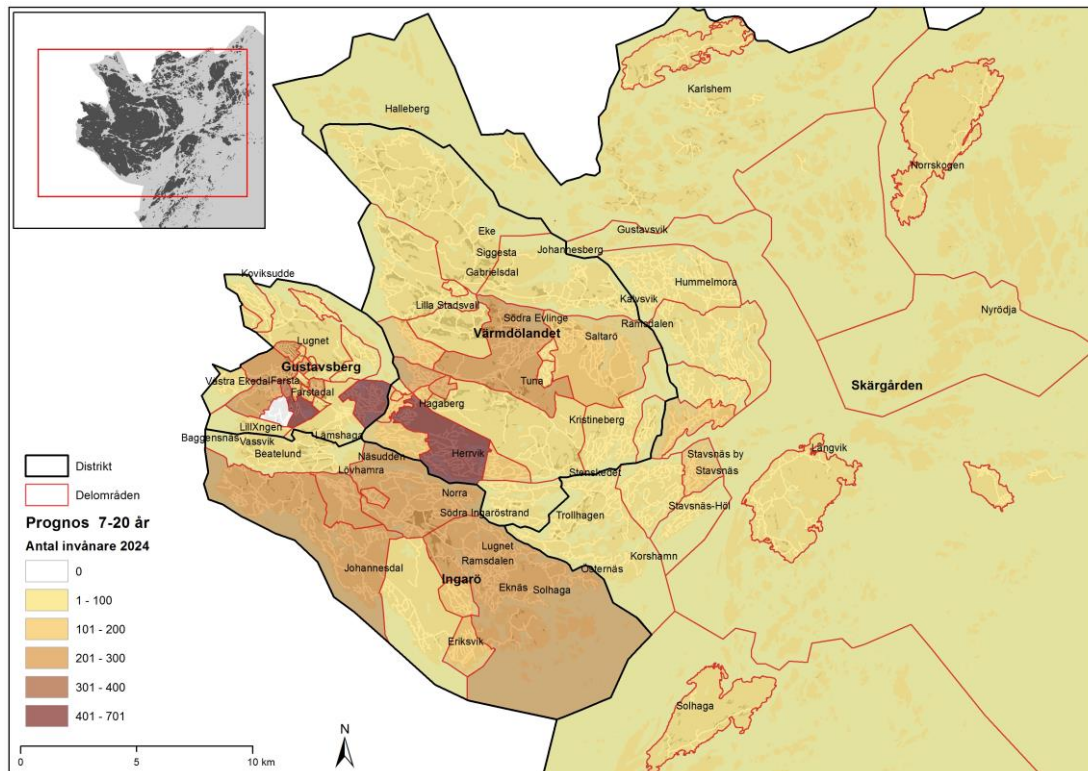
3.2 Befolkningen i Värmdö kommun

Antalet barn och unga i åldern 7-20 år uppgick år 2015 till cirka 8 050 personer i Värmdö kommun. Majoriteten av dessa bor i Gustavsberg och Värmdölandet. Som framgår av figur 2 är Hagaberg/Herrviksnäs i Värmdölandet och Mörtnäs i Gustavsberg de områden där det bor flest 7–20-åringar. Fram till år 2024 beräknas antalet barn och unga i Värmdö kommun att öka till 9 170 personer, vilket innebär en ökning med 14 procent. Som kan ses i figur 3 förväntas Hagaberg/Herrviksnäs och Mörtnäs ha flest antal 7–20-åringar även år 2024.

Figur 2. Antal invånare 7-20 år per NYKO-område, år 2015

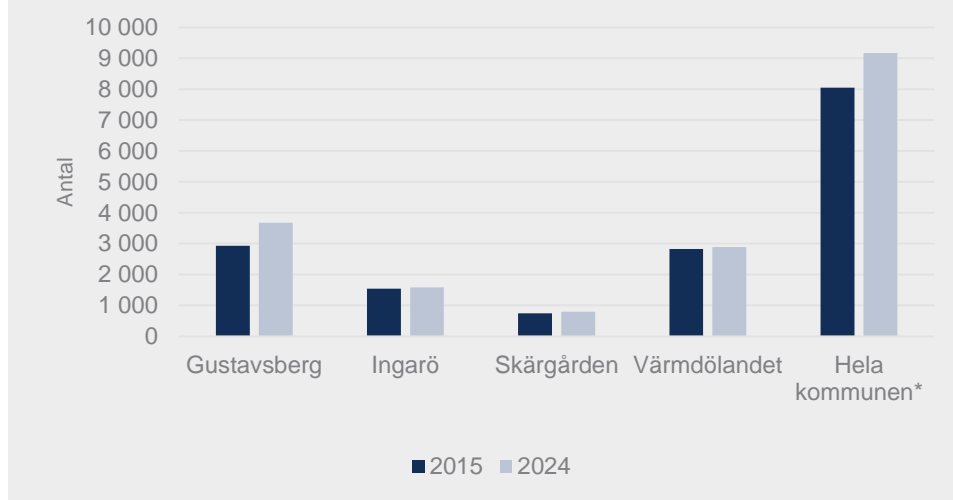
Figur 3. Förväntad befolkning 7-20 år per NYKO-område, år 2024

Som framgår av diagram 1 nedan förväntas antalet barn och unga i samtliga av Värmdös distrikt att öka. Som beskrivits tidigare under "2.2. Metod och underlag" används för Gustavsberg befolkningsprognosens högalternativ medan prognosens lågalternativ används för övriga distrikt. Högalternativet innebär att antalet 7–20-åringar i Gustavsberg förväntas öka med 738 personer fram till år 2024 (+25 %). Lågalternativet innebär att antalet 7–20-åringar i Skärgården väntas öka med 57 personer (+8 %), Ingarö med 45 personer (+3 %) och

Värmdölandet med 66 personer (+2 %). Totalt för hela kommunen innebär det en förväntad befolkningsökning med 14 procent.

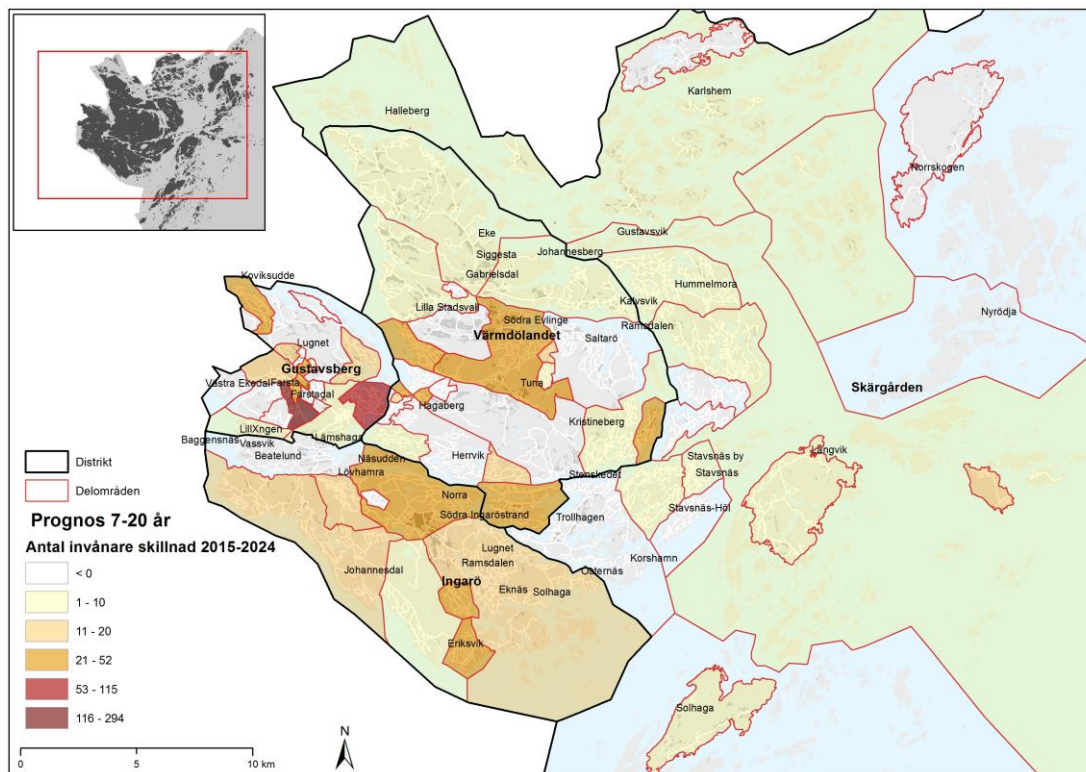
Diagram 1 Antal barn och unga 7-20 år per distrikt och i hela kommunen, år 2015 och prognos år 2024

*I "hela kommunen" ingår även kommunmottagna (se avsnitt "2.2 Metod och underlag" för mer information) och restförda (personer bosatta i kommunen som inte har någon folkbokföringsadress).

Figur 4 nedan visar den förväntade befolkningsförändringen mellan år 2015 och 2024 i antal 7–20-åringar per NYKO-område. Som kan ses i kartan beräknas områdena Fabriksstaden, Charlottendal och Mörtnäs i Gustavsberg öka mest under perioden. Torsby i Värmdölandet, Fågelbrolandet runt Stavsnäs i Skärgården och Återvall, Ingarö Strand i Ingarö tillhör de områden som väntas öka mest i de övriga distrikten.

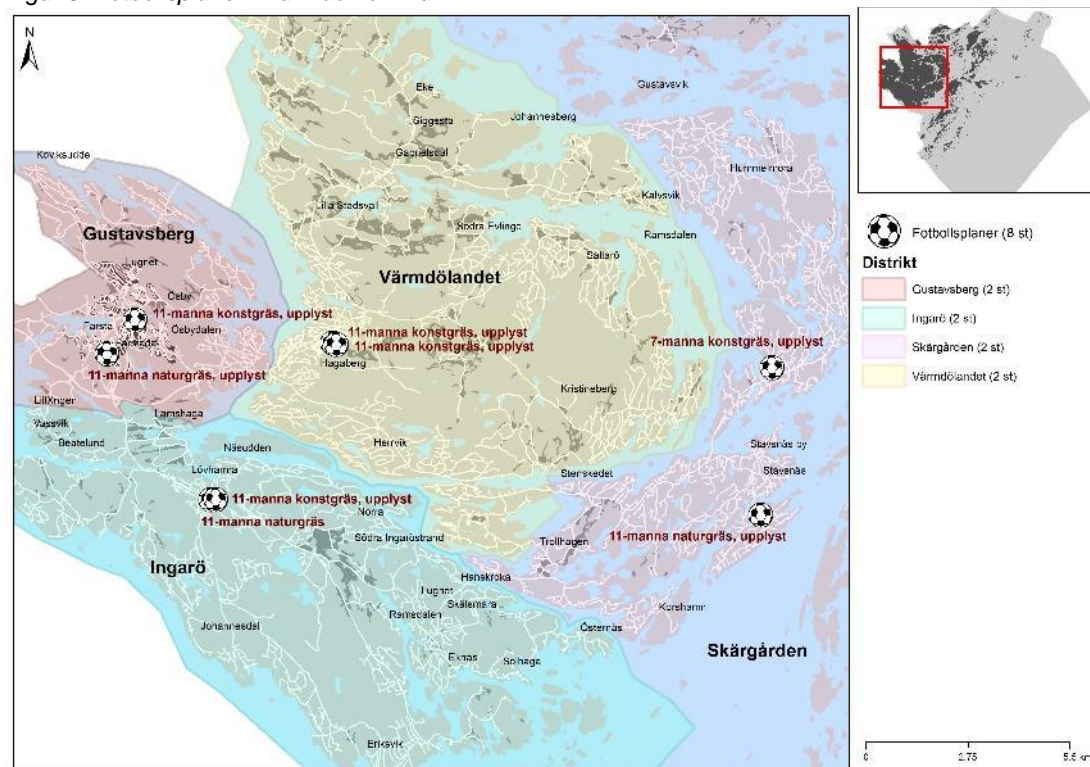
Figur 4. Befolkning 7-20 år per NYKO-område, förändring i antal personer perioden 2015-2024 (prognos)

3.3 Fotbollsplaner

Värmdö kommun har åtta fotbollsplaner med konstgräs eller naturgräs som är utspridda över kommunen (fig. 5). Det finns två fotbollsplaner i respektive distrikt, Gustavsberg, Värmdölandet, Ingarö och Skärgården.

Figur 5. Fotbollsplaner i Värmdö kommun

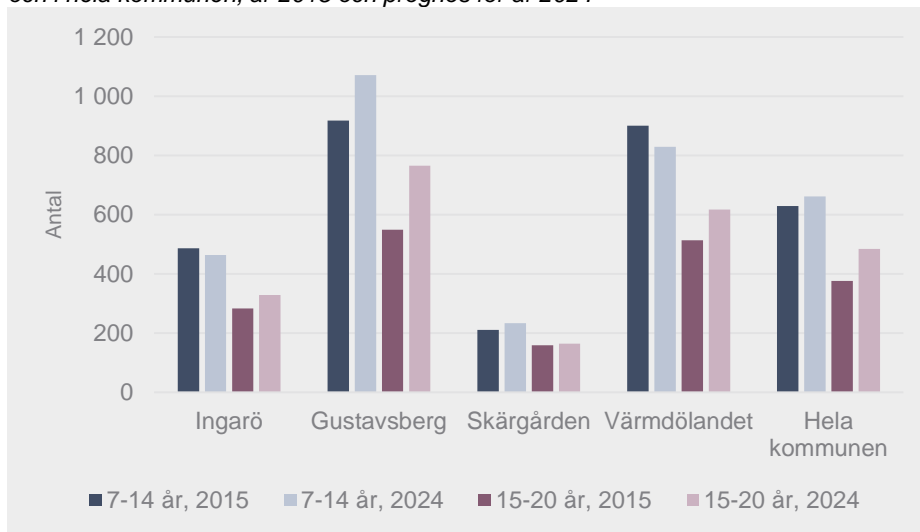

5-manna och 7-manna grus- och gräsplaner samt 11-manna grusplaner har exkluderats i analysen av fotbollsplaner och räknas i denna rapport som spontana idrottsytor (se bilaga 1).

År 2015 gick det 1 000 barn och unga (7-20 år) per fotbollsplan i hela kommunen. Det innebär 630 7–14-åringar och knappt 380 15–20-åringar per fotbollsplan. Antalet 7–20-åringar prognostiseras att öka med 14 procent fram till år 2024. Givet att antalet fotbollsplaner är detsamma som idag innebär det att antalet barn och unga per fotbollsplan skulle öka till cirka 1 150.

I kommunens fyra distrikt gick det flest antal barn och unga per fotbollsplan i Gustavsberg och Värmdölandet år 2015, vilket framgår av diagram 2. I Gustavsberg uppgick antalet 7–14-åringar per fotbollsplan till nästan 920 och i Värmdölandet uppgick motsvarande antal till cirka 900. Om antalet fotbollsplaner är detsamma år 2024 som idag, beräknas antalet 7–14-åringar per fotbollsplan att öka till cirka 1 070 i Gustavsberg och minska i Värmdölandet till cirka 830 år 2024. För åldersgruppen 15-20 år beräknas antalet personer per fotbollsplan öka från 550 till 770 i Gustavsberg och från drygt 510 till knappt 620 i Värmdölandet under samma period. I Ingarö prognostiseras befolkningen i åldern 7-14 år att minska något fram till år 2024, vilket får till följd att antalet 7–14-åringar per fotbollsplan beräknas minska från 490 till drygt 460. Jämfört med de övriga distrikten i kommunen är trycket som lägst i Skärgården där det år 2015 gick cirka 210 personer per fotbollsplan i åldern 7-14 och cirka 160 personer per fotbollsplan i åldern 15-20.

Diagram 2 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet fotbollsplaner per distrikt och i hela kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

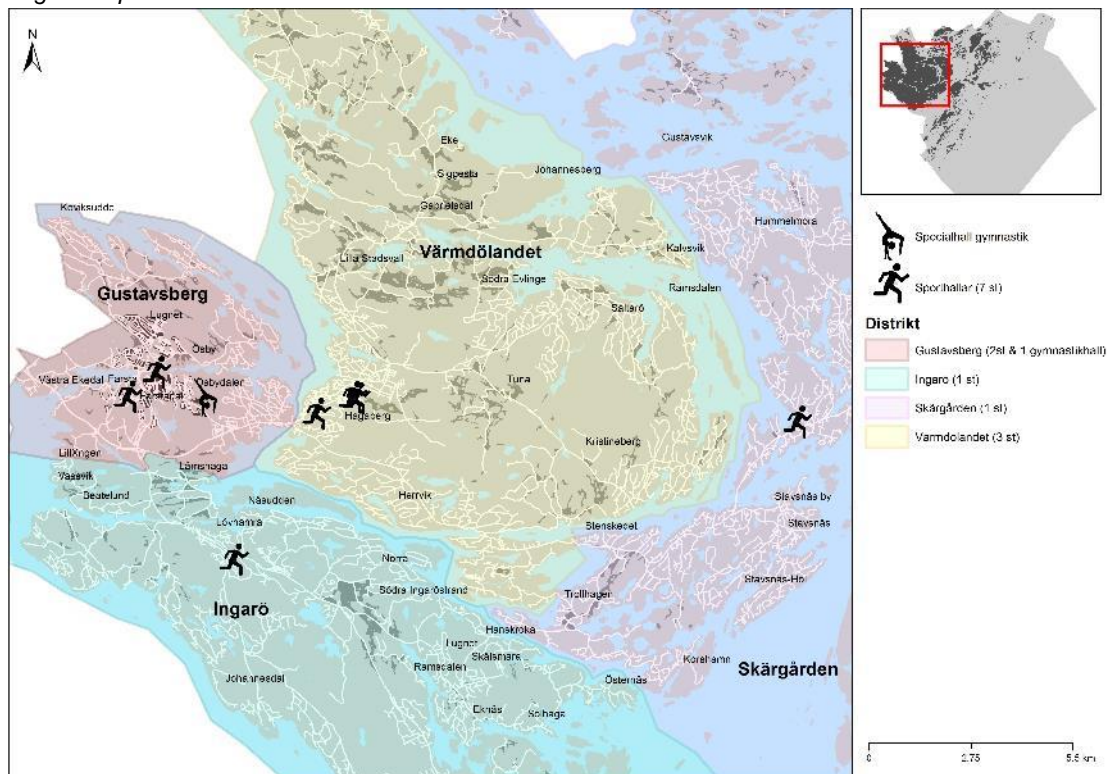

För att antalet barn och unga (7-20 år) per fotbollsplan ska vara detsamma år 2024 som idag skulle det behövas drygt en (1,1) ny fotbollsplan i kommunen. Den nya fotbollsplanen skulle förslagsvis kunna placeras i Gustavsberg eftersom antalet barn och unga per fotbollsplan är något högre här än i de andra distrikten samt att båda åldersgrupperna, 7-14 och 15-20 år, förväntas öka fram till år 2024. Förslagsvis placeras fotbollsplanen i närheten av Fabriksstaden eller Mörtnäs, de två områden där antalet barn och unga väntas öka mest. De två nuvarande fotbollsplanerna ligger närmare Fabriksstaden än Mörtnäs varför den nya fotbollsplanen med fördel skulle kunna tänkas placeras närmare Mörtnäs för att öka närheten till en fotbollsplan där.

3.4 Sporthallar

Värmdö kommun har sju sporthallar, och en hall som endast är till för gymnastik (fig. 6). Det finns två sporthallar i Gustavsberg, en vid Gustavsbergs gymnasium och en i centrala Gustavsberg. Sporthallen vid Gustavsbergs gymnasium är dock inte fullstor och har ett begränsat användningsområde. Även specialhallen för gymnastik ligger i Gustavsberg vid Ösby. Tre sporthallar finns (alla centrerade vid Hemmesta) i Värmdölandet, en sporthall finns vid Brunn i Ingarö och en sporthall ligger vid Djurö skola i Skärgården.

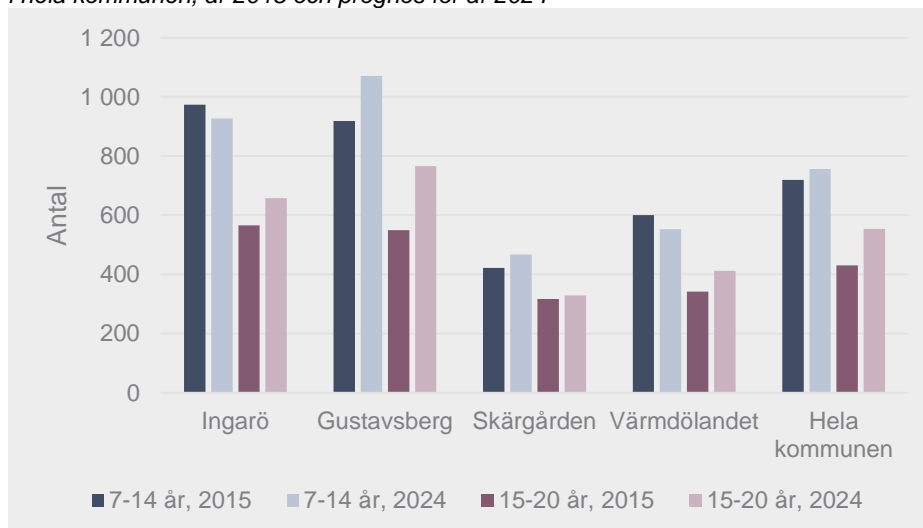
Figur 6. Sporthallar i Värmdö kommun

Antalet invånare per sporthall var år 2015 knappt 720 7–14-åringar och 430 för 15–20-åringar. Totalt gick det alltså cirka 1 150 barn och unga per sporthall i Värmdö kommun. Om antalet sporthallar i kommunen är detsamma år 2024 som idag förväntas antalet barn och unga per sporthall att öka med cirka 160 personer.

Trycket (antal barn och unga per sporthall) var år 2015 som störst i Ingarö och i Gustavsberg, som har en respektive två sporthallar vardera, vilket framgår av diagram 3. Då den ena sporthallen i Gustavsberg inte är fullstor kan trycket tänkas vara ännu större i Gustavsberg än vad som framgår av diagram 3. Sett till den prognostiserade utvecklingen av antal barn i åldern 7-14 år i Ingarö kan trycket förväntas minska något. Det vägs dock upp av en förväntad ökning av befolkningen i åldern 15-20. Totalt sett för hela åldersgruppen 7-20 år beräknas antalet personer per sporthall öka med 3 procent. I Värmdölandet, som har flest sporthallar (3 stycken), gick det 600 7–14-åringar och 340 15–20-åringar per sporthall.

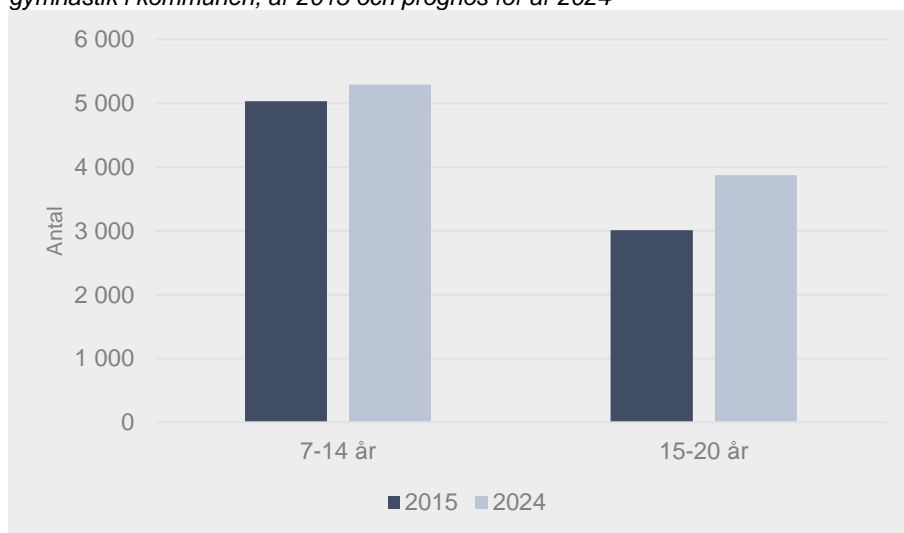
Diagram 3 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet sporthallar per distrikt och i hela kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

För att trycket ska vara detsamma år 2024 som det var år 2015, behöver antalet sporthallar i kommunen som helhet öka från 7 till nästan 8 stycken. En ny sporthall kan tänkas placeras i Gustavsberg som väntas ha den största befolkningsökningen procentuellt sett (+25 %) mellan år 2015 och år 2024, alternativt i Skärdgården som också väntas öka en hel del i åldrarna 7-20 år (+8 %). Sett till hur trycket såg ut år 2015 skulle en ny anläggning även kunna vara aktuell i Ingarö, där antalet barn och unga per sporthall var något högre än i Gustavsberg år 2015. Då det inte förväntas någon större befolkningstillväxt i Ingarö föreslås det att en ny sporthall snarare placeras i Gustavsberg där trycket kan väntas öka. Med tanke på att den ena sporthallen i Gustavsberg dessutom inte är fullstor är trycket ännu högre i Gustavsberg än vad som framgår av diagrammet

Det finns, som beskrivits ovan, endast en specialhall för gymnastik i kommunen. Det innebär att antalet invånare i åldern 7-20 år per specialhall uppgick till cirka 8 050 år 2015. År 2024 förväntas antalet invånare ha ökat med drygt 1 120 personer. För att det ska vara lika många invånare per specialhall år 2024 som år 2015 behöver antalet hallar öka med 0,1.

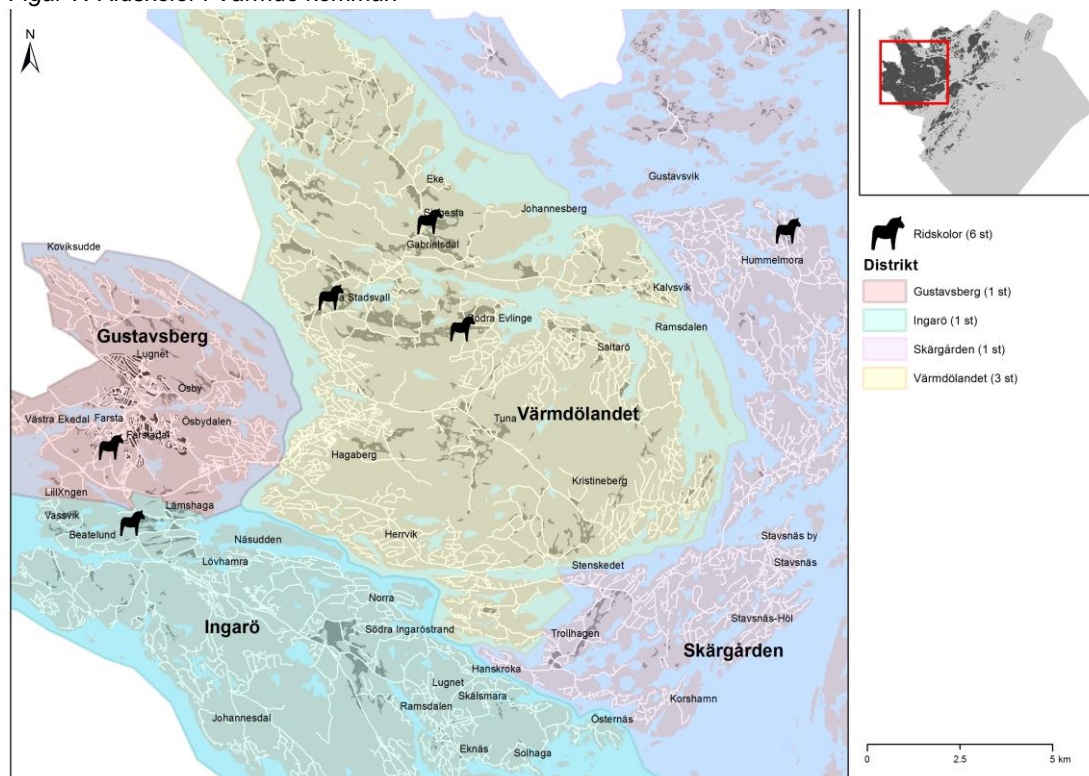
Diagram 4 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet specialhallar för gymnastik i kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

3.5 Ridskolor

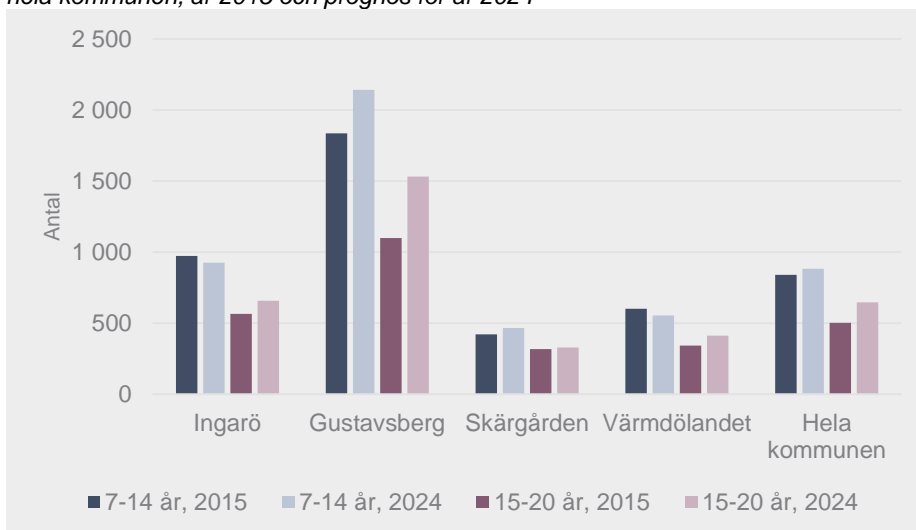
Värmdö kommun har sex ridskolor utspridda över kommunen (fig. 7). En ridskola ligger vid hamnen i Gustavsberg, en ridskola finns i Ingarö vid Lemshaga, tre ridskolor finns i Värmdölandet (Södra Elvinge, Siggesta och Nysved) och en ridskola finns i Skärgården vid Sollenkroka.

Figur 7. Ridskolor i Värmdö kommun

Det totala antalet barn och unga per ridskola uppgick år 2015 till cirka 1 340. Uppdelat på de två åldersgrupperna blir det 840 7–14-åringar och 500 15–20-åringar per ridskola, vilket framgår av diagram 5 nedan. I Gustavsberg, som har en ridskola, gick det flest antal barn och unga per ridskola. Trycket på ridskolan kan tänkas öka framöver då befolkningen i åldern 7-20 år förväntas växa med 25 procent fram till år 2024 i Gustavsberg.

Diagram 5 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet ridskolor per distrikt och i hela kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

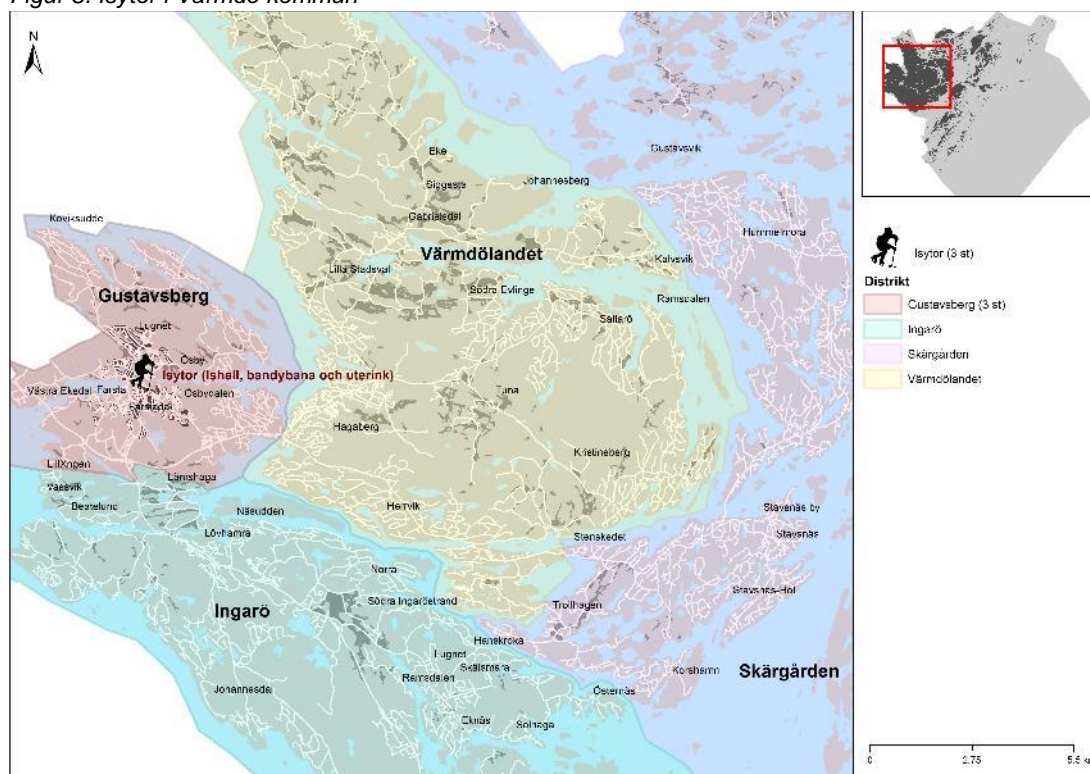
Givet att antalet ridskolor är detsamma år 2024 som idag, innebär den förväntade befolkningsökningen nästan 190 fler 7-20-åringar per ridskola år 2024. Vill man bibehålla det tryck som fanns på ridskolorna år 2015, med 1 340 barn och unga per ridskola, måste antalet ridskolor öka från 6 till nästan 7 stycken (6,8).

Sett till antalet barn och unga per ridskola i de olika distrikten är trycket som högst i Gustavsberg. Om en ny ridskola skulle planeras i kommunen kan man tänka att den placeras i Gustavsberg, för att få en jämnare fördelning vad gäller antalet invånare per ridskola i distrikten. I figur 7 framgår att det inte finns någon ridskola i den södra delen av Skärgården, varför man även kan tänka att en ny ridskola kan placeras där för att öka tillgängligheten i detta område.

3.6 Isytor

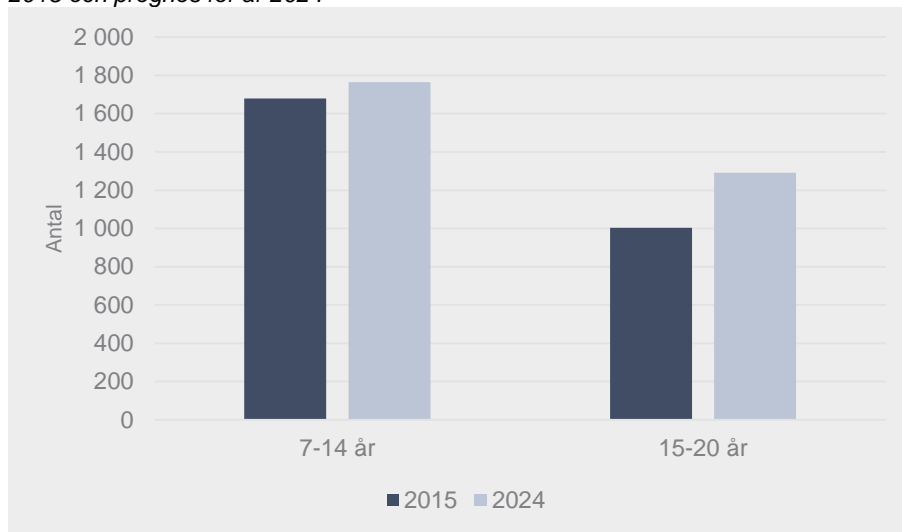
Det finns tre isytor i Värmdö kommun och alla ligger i Gustavsberg. Det finns en ishall, en bandybana och en uterink som alla ligger på samma plats i centrala Gustavsberg (fig. 8).

Figur 8. Isytor i Värmdö kommun

År 2015 gick det drygt 2 680 barn och unga per isyta i kommunen. Per åldersgrupp uppgick antalet till cirka 1 680 7–14-åringar och cirka 1 000 15–20-åringar per isyta (diagram 6). Befolkningen i åldern 7-20 förväntas växa med cirka 14 procent fram till år 2024. Det innebär att det kommer att bli nästan 3 060 barn och unga per isyta år 2024, givet att antalet isytor är lika många som idag. För att antalet barn och unga per isyta ska vara detsamma år 2024 som år 2015, beräknas det behöva tillkomma 0,4 fler isytor.

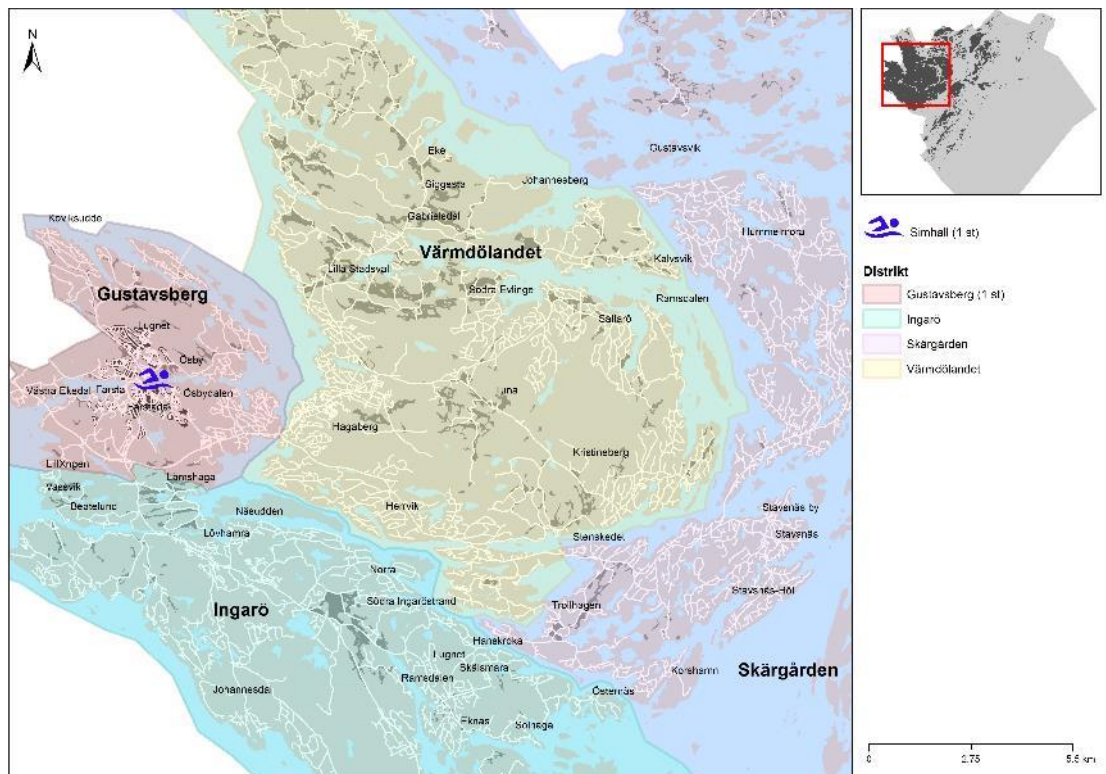
Diagram 6 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet isytor i kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

3.7 Simhallar

Det finns endast en simhall (Gustavsbergsbadet) i kommunen och den är belägen i centrala Gustavsberg (fig. 9).

Figur 9. Simhallen i Värmdö kommun

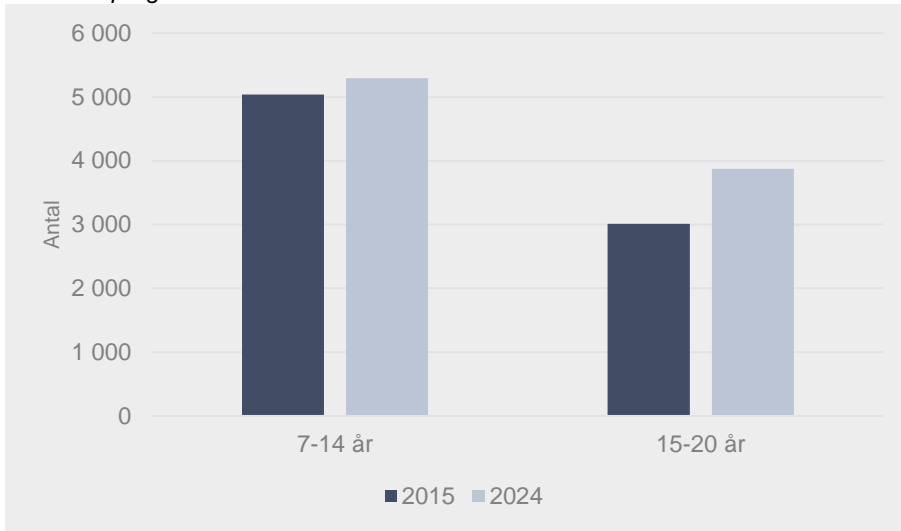

Eftersom det endast finns en simhall i kommunen är samtliga barn och unga hänvisade till denna, vilket innebär att antalet 7–20-åringar per simhall uppgick till nästan 8 050 år 2015. Fram till år 2024 förväntas den siffran öka med cirka 1 120 personer, givet att ingen mer simhall tillkommer i kommunen och att befolkningen växer med 14 procent så som prognostiserats. Åldersgruppen 7-14 beräknas öka med 5 procent fram till år 2024, vilket innebär en ökning från cirka 5 040 till 5 290 personer per simhall, om antalet simhallar är oförändrat. För åldersgruppen 15-20 förväntas en befolkningsökning på 29 procent under samma period. Det

innebär en ökning med nästan 870 personer per simhall, från 3 010 till 3 880 15–20-åringar per simhall (diagram 7).

För att antalet barn och unga per simhall ska vara detsamma år 2024 som år 2015 behöver det tillkomma 0,1 simhallar i kommunen.

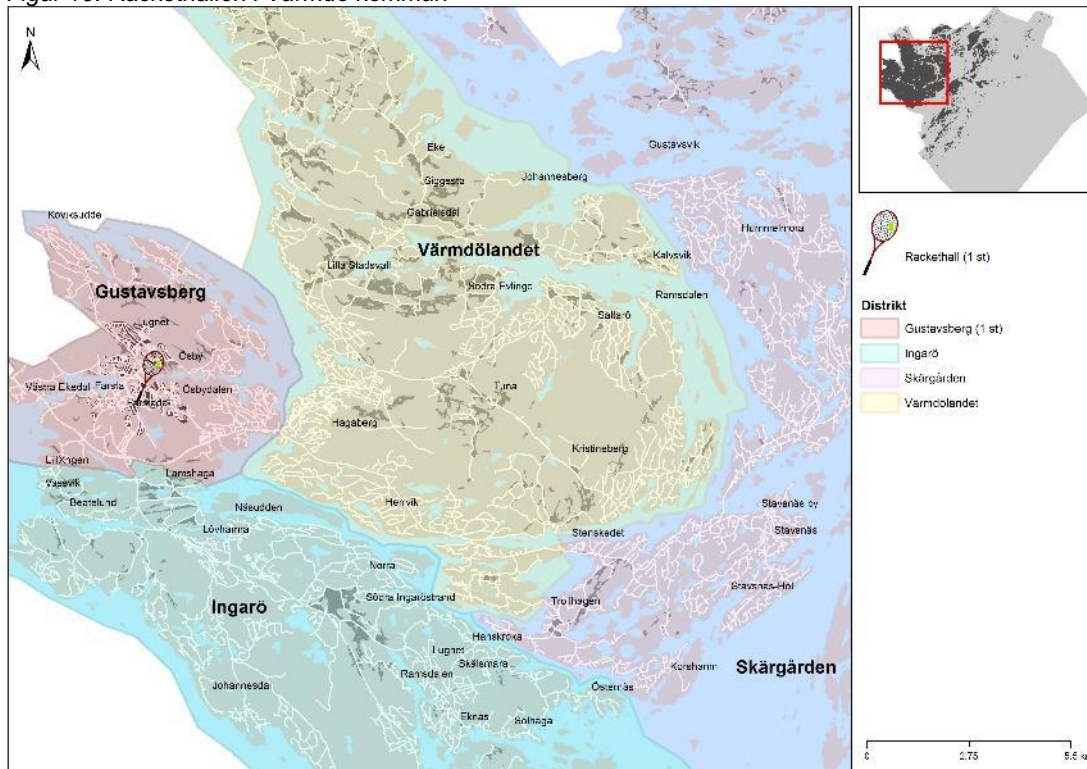
Diagram 7 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet simhallar i kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

3.8 Rackethallar

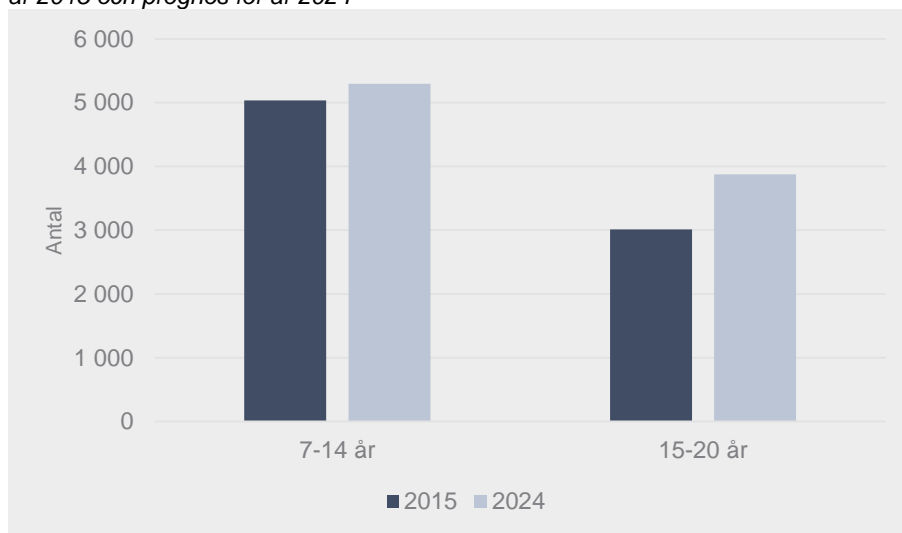
Värmdö kommun har en rackethall som ligger i Gustavsberg vid Ekvallen (fig. 10). Det finns även en tennisbana utomhus i Värmdölandet precis intill sporthallarna vid Hemmesta, den ingår dock inte i analysen.

Figur 10. Rackethallen i Värmdö kommun

Då det bara finns en raketthall i kommunen är samtliga barn och unga som vill utöva en racketsport hänvisade till denna. Som nämnts tidigare beräknas befolkningen i åldern 7-20 öka med 14 procent fram till år 2024. Det innebär att det skulle behöva tillkomma 0,1 raketthall under perioden, för att antalet invånare i relation till antalet raketthallar ska vara detsamma som år 2015.

Diagram 7 Antal barn och unga, 7-14 respektive 15-20 år, i relation till antalet raketthallar i kommunen, år 2015 och prognos för år 2024

4. Utblick 2030

För att få en bild av hur många anläggningar som kan behövas i kommunen i ett något längre perspektiv har den förväntade befolkningsförändringen i kommunen fram till år 2030 använts för att analysera detta. Även här har antalet personer i åldern 7-20 år använts för att beräkna det framtida behovet. Liksom i övriga analyser i rapporten har befolkningsprognosens högalternativ använts för Gustavsberg medan lågalternativet använts för övriga distrikt, dessa har sedan slagits samman till en total för kommunen. Fram till år 2030 blir då den förväntade befolkningstillväxten 25 procent för 7–20-åringar i kommunen som helhet. I tabell 1 nedan framgår hur många anläggningar som beräknas behövas år 2030 för att antalet barn och unga per anläggning ska vara detsamma som år 2015. Det beräknas till exempel behövas 2 nya fotbollsplaner, nästan 2 nya sporthallar och 1,5 nya ridskolor i kommunen.

Tabell 1 Antal anläggningar år 2015 och antal anläggningar som beräknas behövas år 2030

Anläggningstyp	Antal anläggningar idag	Förväntat behov år 2030
Fotbollsplan	8	10.2
Sporthall	7	9.0
Specialhall för gymnastik	1	1.3
Ridskola	5	6.4
Isyta	3	3.8
Simhall	1	1.3
Rackethall	1	1.3

5. Diskussion

I denna rapport har tillgängligheten till idrottsanläggningar av olika slag analyserats. Idrottsanläggningarna i Värmdö kommun har visualiserats på karta och tillgängligheten till anläggningarna har beräknats – hur många invånare det går per anläggning. Det har även gjorts vissa uppskattningar om hur många anläggningar det kan tänkas behövas i kommunen de kommande åren. Rapporten ger en bra bild över hur besökstrycket på kommunens anläggningar kan tänkas förändras framöver och i vissa fall även i vilket distrikt trycket kan tänkas vara som högst, med många invånare per anläggning.

En begränsning med analysen är dock att den inte tar hänsyn till det faktiska besökstrycket på en specifik anläggning, utan endast baseras på hur många invånare det är per anläggning. Det är inte så att alla barn och ungdomar är aktiva och använder kommunens anläggningar. Det är inte heller alltid så att barn och ungdomar använder den anläggning som ligger i det distrikt, eller ens i den kommun, där de bor. Vilken anläggning man använder kan bero på flera olika faktorer som till exempel vilken idrottsförening man tillhör, hur högt trycket är på en anläggning i kombination med anläggningens kapacitet samt anläggningens attraktivitet. I verkligheten utnyttjar invånarna i kommunen även närliggande kommuners anläggningar, på samma sätt som boende i andra kommuner utnyttjar anläggningar i Värmdö kommun. Eftersom fokus ligger på att det är barn och unga som utnyttjar anläggningarna i kommunen kan trycket på anläggningarna även underskattas då också den vuxna befolkningen utnyttjar anläggningarna.

Befolkningsökningen i kommunen är en viktig faktor för hur investeringarna ska prioriteras framöver. I analysen har beräkningar gjorts för hur många nya anläggningar som behövs för att möta befolkningsökningen, givet att utnyttjandet per invånare är detsamma år 2024 som idag. Analysen svarar dock inte på i vilken grad det är brist på olika anläggningar idag. För att göra sådana bedömningar krävs det information från idrottsföreningar, bokningssystem, uppgifter om besökstryck med mera. I denna rapport har endast beräkningar gjorts som baseras på att man kompletterar med nya anläggningar för att antalet anläggningar per invånare ska vara detsamma år 2024 som idag. Dessa nya anläggningar löser alltså inte brist på idrottsanläggningar som kanske redan finns idag utan kommer enbart att kompensera för befolkningsökningen.

I vissa fall har det i rapporten även getts förslag på var i kommunen eventuella nya anläggningar kan placeras. Dessa förslag baseras endast på var befolkningen förväntas öka som mest och var det idag går flest barn och unga per anläggning. Analyserna har inte tagit i beaktande var i kommunen det finns ledig mark och möjlighet att placera nya anläggningar.

Det som tillgänglighetsanalyserna i denna rapport i huvudsak bör användas till är när man ska bedöma behovet av en ny anläggning och prioritera lämplig plats för en sådan. Var man ska bygga nya anläggningar baseras dels på var det finns ledig mark. Utöver det bör man ta hänsyn till var befolkningen kommer öka, var det planeras nya bostadsområden samt var det idag är många barn och unga per anläggning.

6. Bilaga

6.1 Spontanidrottsytor

Figur 11 Spontanidrottsytor i Värmdö kommun

